

ἘΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑβδομος

Συνδρομὴ ἰτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Αἱ συνδρομαὶ ἄρροῦνται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησιαί—Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

13 Μαΐου 1879

ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΟΥ

Γ. ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΥ ΤΗΣ Δ. Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ

[Γενικοῦ Ὑγειονομείου τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος]
ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου]

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ἐν ἡμέραις ὀγδοήκοντα.

[Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν.—Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνίξις 181 σελ. 276.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Ἔστω ὁ Πονηρίδης πείθεται, ὅτι καὶ κατ' αὐ-
τοὺς ἔτι τοὺς ἀντίποδας καλῶν εἶνε νὰ κρατῇ
τις ὀλίγα χρήματα.

Τὸ Καρνάτικ, ἀποπλευσάν τοῦ Χόγγ-Κόγγ
τὴν ἐβδόμη Νοεμβρίου, κατὰ τὰς ἑξ καὶ ἡμί-
σειαν τῆς ἐσπέρας, ἔπλευεν ὀλοταχῶς πρὸς τὰς
χώρας τῆς Ἰαπωνίας, βρῆθον ἐμπορευμάτων καὶ
ἐπιβατῶν. Δύο δὲ μόνον κοιτωνίσκοι τοῦ ἦσαν
κενοί, οἱ ληφθέντες διὰ τὸν κ. Φόγ.

Τὴν ἐπαύριον αὐγὴν οἱ πρωῶται εἶδον μετὰ
τινος ἐκπλήξεως ἐπιβάτην τινά, ἡλίθιον ἔχοντα
τὸ βλέμμα, τὸ βῆμα κλονούμενον καὶ τὴν κό-
μην φριξότριχα, προκύπτοντα τῆς ἀναβάθρας
τῶν δευτέρων θέσεων, πορευθέντα δὲ δι' ἀστα-
θοῦς τοῦ ποδῶς καὶ καθίσαντα ἐπὶ σωροῦ τινος
ἰστῶν.

Ὁ ἐπιβάτης ἐκεῖνος ἦν ὁ Πονηρίδης ὀλόκλη-
ρος. Ἰδοὺ δὲ τί εἶχε συμβῆ.

Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ καπηλείου
ἀναχώρησιν τοῦ Φίξ, δύο ὑπηρεταὶ ἀνήγειραν
τὸν βαθύτατα κοιμώμενον Πονηρίδην καὶ ἀπέθη-
καν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἧτις ἦτο προσωρισμένη
διὰ τοὺς καπνιστάς. Μετὰ τρεῖς ὅμως ὥρας,
διωκόμενος οὗτος καὶ κατ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐ-
φιαλτικούς του ὀνειρούς ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης σα-

θερᾶς ἰδέας, ἐξύπνησε, παλαιῶν κατὰ τῆς λη-
θαργικῆς ἐπιδράσεως τοῦ ναρκωτικοῦ. Ἡ σκέ-
ψις, ὅτι παρέλιπε τὸ καθῆκόν του, ἀπέσεισέ
πως τὴν νάρκην του, καὶ καταλιπὼν τὴν κλίνην
ἐσεινήν τῶν μεθύσων, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδόν, πε-
ριπατῶν καὶ κλονούμενος, στηριζόμενος εἰς τοὺς
τοίχους, πίπτων καὶ ἀνεγειρόμενος, ἀλλ' ὠθού-
μενος πάντοτε καὶ ἀκαταμαχίτως ὑπὸ μιᾶς καὶ
μόνης ὀρυκῆς, καὶ φωνάζων ὡς ἐν ὄνειρῳ: Καρ-
νάτικ, Καρνάτικ!

Τὸ ἀτμοκίνητον ἦν πρὸ αὐτοῦ εἰς ὀλίγων βη-
μάτων ἀπόστασιν, καπνίζον καὶ ἔτοιμον εἰς ἀ-
πόπλουν. Ὄρμησε λοιπὸν ὁ Πονηρίδης ἐπὶ τῆς
περιαίρετῆς γεφύρας, καὶ διαβάς ταχὺς κατέ-
πεσεν ἀναίσθητος ἐπὶ τῆς πρώρας, καθ' ἣν στι-
γμὴν τὸ Καρνάτικ ἔλυε τὰ ἀπόγεια.

Ναῦται τινες, συνειθισμένοι εἰς τοιαύτας σκη-
νάς, κατεβίβασαν τὸν ταλαίπωρον νέον εἰς ἓνα
κοιτωνίσκον τῶν δευτέρων θέσεων, καὶ ὁ Πονη-
ρίδης ἀφύπνωσε τὴν ἐπαύριον πρωΐαν, εἰς ἑκα-
τὸν πενήτηκοντα μιλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς σι-
νικῆς γῆς.

Ὅστω δὲ τὴν πρωΐαν ἐκείνην εὕρισκετο ὁ Πο-
νηρίδης ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ Καρνάτικ,
ἀναβάς ν' ἀναπνεύσῃ ἀπληστος τὴν ἄροσερὰν
αὐραν τῆς θαλάσσης. Ὁ καθαρὸς ἐκεῖνος ἀῆρ τὸν
ἐξεμύθησε. ἤρξατο συνάγων πως τὰς ἰδέας του,
καὶ μετὰ πολλῆς δυσκολίας τὸ κατώρθωσε. Ἐπὶ
τέλους ἀνεμνήσθη τῶν σκηνῶν τῆς προτεραιίας,
τῶν ἐκμυστηρεύσεων τοῦ Φίξ, τοῦ καπηλείου,
κ.τ.λ.

— Εἶνε φανερόν, διελογίσθη, ὅτι μὲ ἐμέθυσαν
εἰς φοβερὸν βαθμόν! Τί θὰ εἶπῃ ὁ κ. Φόγ! Ὁ-
πωςδὴποτε ἡμῶς ἐπρόφθασα τὸ ἀτμοκίνητον, καὶ
τοῦτο εἶνε τὸ σπουδαῖον.

Εἶτα δέ, συλλογίζόμενος τὸν Φίξ.

— Ὅσον δι' αὐτόν, διανοήθη, ἐλπίζω ὅτι
τὸν ἐξεφορτώθημεν, καὶ ὅτι δὲν ἐτόλμησε νὰ
μᾶς παρακολουθήσῃ καὶ ἐδῶ, ὕστερον ἄρ' ὅσα
μοῦ ἐπρότεινε. Ἀστυνομικὸς πράκτωρ νὰ κα-
ταδιώκῃ τὸν ἀθῆντην μου, κατηγορούμενον διὰ
κλοπὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἀγγλίας! Μὴ χειρό-
τερα! Ὁ ἀθῆντης μου εἶνε κλέπτης ὅσον εἰμ'
ἐγὼ δολοφόνος.

Ἐπροσπεν ἄρα γε ὁ Πονηρίδης νὰ δικηθῆ τὰ
δικατρεξάντα εἰς τὸν κύριόν του; Ἐπροσπε νὰ τῷ
ἀποκαλύψῃ τὴν δικαγωγὴν τοῦ Φίξ; Δὲν θὰ ἦτο

καλλίτερον να περιμεινῆ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Λουδίνον, καὶ τότε νὰ τῷ εἴπῃ, δι' ἀστείότητα, ὅτι ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τὸν κατέδιωκε καθ' ὅλην του τὴν περιουσίαν: Τούτο βέβαια ἦτο προτιμότερον. Ἄλλ' ὅπως δὴποτε τὸ πρᾶγμα ἐχρηιάζετο σκέψιν. Ἄνεγκται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἦτο νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ κ. Φόγ, καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγχώρησιν διὰ τὴν ἀκατονόμαστον διαγωγὴν του.

Ἠγέρθη λοιπὸν ὁ Πονηρίδης, καὶ τοι δὲ ἡ θάλασσα ἦτο παραγώδης καὶ τὸ πλοῖον διατοίχει μεγάλως, κατάρθρωσε διὰ τῶν ἀσταθῶν του ποδῶν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πύρμαν. Οὐδένα ὅμως εἶδεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὁμοιάζοντα πρὸς τὸν κύριόν του οὔτε πρὸς τὴν κυρίαν Ἀουδά.

— Καταλαμβάνω! εἶπε καθ' ἑαυτόν· ἡ κυρία Ἀουδά θὰ κοιμάται ἀκόμη, ὁ δὲ κ. Φόγ θὰ εὔρε κανένα καὶ θὰ παίξει, κατὰ τὴν συνήθειάν του, οὐδὲν.

Ταῦτα δὲ λέγων κατέβη εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖ ἦτο ὁ κ. Φόγ. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ ἐρωτήσῃ τὸν οἰκονόμον, τίνα κοιτωνίσκον εἶχεν ὁ κ. Φόγ· ἐκεῖνος ὅμως ἀπήντησεν, ὅτι οὐδένα τοιούτον ἐπιβάτην ἐγνώριζε.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπεν ὁ Πονηρίδης ἐπιμέτων. Εἶνε εἰς κύριος ὑψηλός, ψυχρός, κάπως ἀκοινωνήτος, συνοδευόμενος ἀπὸ μίαν νέαν κυρίαν. . .

— Δὲν ὑπάρχει νέα κυρία μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν, ἀπήντησεν ὁ οἰκονόμος. Ἐπειτα ἰδοὺ ὁ κατάλογός των· κυττάξατε!

Ὁ Πονηρίδης ἐθεώρησε τὸν κατάλογον, . . ἀλλὰ δὲν εἶδε τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου του. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐθαμβώθησαν, καὶ ἰδέα τις τῷ ἐπέπληθεν αἰφνιδίως.

— Εἰς τὸ Καρνάτικ εὐρίσκουμαι; ἀνέκραξε.

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ οἰκονόμος.

— Καὶ πηγαίνωμεν εἰς τὴν Ἰοκοχάμαν;

— Μάλιστα.

Ὁ Πονηρίδης ἐφοβήθη πρὸς στιγμήν μὴ εἶχεν ἐπιβιβάσθῃ εἰς ἄλλο ἀτμόπλοιο. Ἄν ὅμως εὐρίσκατο ἐπὶ τοῦ Καρνάτικ, βέβαιον ἐπίσης ἦτο ὅτι ὁ κύριός του δὲν εὐρίσκατο ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ ἰδέα αὕτη τὸν ἐκεραυνόβησε, καὶ κατέπεσεν ἀδρανῆς ἐπὶ τινος ἑδρας. Αἰφνης ὅμως ἐρωτήσθη ἡ διάνοιά του, καὶ ἀνεμνήσθη εὐθὺς ὁ Πονηρίδης, ὅτι ἡ ἀναχώρησις τοῦ Καρνάτικ εἶχεν ἐπιταχυνθῆ, ὅτι ὄφειλεν αὐτὸς νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν κύριόν του, καὶ ὅτι δὲν τὸ ἐπραξεν. Αὐτὸς λοιπὸν ἐπταίεν, ἂν ὁ κ. Φόγ καὶ ἡ κ. Αουδά καθυπέστησαν τοῦ ἀτμοκινήτου.

Αὐτὸς ἐπταίσε, ναί! ἀλλὰ πολὺ περισσότερον ἐπταίεν ὁ προδότης ἐκεῖνος, ὅστις ἵνα χωρίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κυρίου του, καὶ κρατήσῃ ἐκεῖνον εἰς Χόγγ-Κόγγ, τὸν ἐμέθυσε! Διότι ὁ Πονηρίδης κατενόησε τέλος πάντων τὸ τέχνασμα τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου. Τῶρα δὲ ὁ κ. Φόγ ἦτο

βεβαίως κατεστραμμένος πλέον, εἶχεν ἀπολέσει τὸ στοίχημά του, συλληφθῆ καὶ φυλακισθῆ ἴσως! . . Τούτο ἀναλογιζόμενος ὁ Πονηρίδης ἐτίλλε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του. ὦ! καὶ ἂν τοῦ ἐπιπτε ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας ὁ Φίξ, τί ἰσολογισμὸς θὰ ἐγίνετο μεταξὺ των!

Τέλος πάντων μετὰ τὴν πρώτην ἀποθάρρυνσιν, ὁ ταλαίπωρος νέος ἀνέλαβε τὴν ἰσχυρίαν τοῦ πνεύματός του, καὶ ἐμελέτησε πῶς εἶχον τὰ πράγματα. Ἐπίσθη δὲ ὅτι δὲν ἦσαν περίφημα. Ὁ γάλλος ἐπλεεν εἰς Ἰαπωνίαν, καὶ ἦτο βέβαιος ὅτι ἤθελεν ἀφίχθῃ ἐκεῖσε. Πῶς ὅμως ἤθελεν ἀναχωρήσει; τὸ βαλάντιόν του ἦν ἐντελῶς κενόν. Ἄλλ' ὅπως δὴποτε ὁ ναυλός του καὶ ἡ τροφή του ἦσαν ἤδη πληρωμένα, καὶ εἶχεν ἐπομένως ἐνώπιόν του ἡσφαλισμένους πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας, καθ' ἃς ἠδύνατο νὰ σκεφθῆ τί ν' ἀποφασίσῃ. Τί ἐφαγε καὶ τί ἐπινε κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας εἶνε ἀπερίγραπτον. Ἐφαγε δι' ἑαυτόν, διὰ τὸν κύριόν του καὶ διὰ τὴν κυρίαν Ἀουδά. Ἐφαγεν, ὡσάνει ἡ Ἰαπωνία, ὅπου ἐμελλε νὰ καταπλεύσῃ, ἦν τόπος ἐρημος, οὐδὲν περιέχουσα τρόφιμον.

Τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ μηνός, κατὰ τὴν πρωϊνὴν πλημμυρίδα, τὸ Καρνάτικ εἰσέπλεεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἰοκοχάμας.

Ἡ πόλις αὕτη ἀποτελεῖ σπουδαιότατον ὄρμον τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, εἰς ὃν προσεγγίζουσι πάντα τὰ ἀτμόπλοια, ὅσα μεταφέρουσιν ἐπιβάτας, καὶ τὰ μεταξὺ Βορείου Ἀμερικῆς, Κίνας, Ἰαπωνίας καὶ τῶν Μαλαισιῶν νήσων ταχυδρομικά. Ἡ Ἰοκοχάμα κεῖται ἐν αὐτῷ τῷ κόλπῳ τοῦ Γέδου, μικρὸν δ' ἀπέχει τῆς μεγίστης ταύτης πόλεως, δευτέρας πρωτεύουσας τοῦ Ἰαπωνικοῦ κράτους, ἐν ᾗ διέμενον ἄλλοτε, ὅτε ὑπῆρχεν, ὁ πολιτικὸς αὐτοκράτωρ Ταϊκούν, καὶ ἀντιζήλου τοῦ Μεάκου, ὅπου διαμένει ὁ ἐκκλησιαστικὸς αὐτοκράτωρ καὶ τῶν θεῶν ἀπόγονος Μικάδος.

Τὸ Καρνάτικ ὤρμησθη εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς Ἰοκοχάμας, ἐγγὺς τῶν προχωμάτων τοῦ λιμένος καὶ τῶν τελωνιακῶν ἀποθηκῶν, ἐν μέσῳ πολυκρήμων πλοίων πάσης ἐθνικότητος. Ὁ δὲ Πονηρίδης ἀπέβη, χωρὶς τινος ἐνθουσιασμοῦ, εἰς τὴν τοσοῦτον περιέργον ἐκείνην γῆν τῶν υἱῶν τοῦ Ἥλιου, καὶ ἀπεφάσισε, μὴ ἔχων τι ἄλλο κάλλιον νὰ πράξῃ, νὰ λάβῃ τὴν τύχην ὡς ὀδῆγόν του, καὶ νὰ προχωρήσῃ εἰκῆ διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως.

Εὐρέθη δ' εὐθὺς ἀμέσως ἐντὸς πόλεως ἐντελῶς εὐρωπαϊκῆς, ἥτις, περιέχουσα αἰκίας, χθαμαλὰς τὴν πρόσφιν καὶ κοσμημένας διὰ δωμάτων, ὑφ' ἃ περιέθεον κομψὰ περιστύλια, ἐκάλυπτε διὰ τῶν ὁδῶν αὐτῆς, τῶν πλατειῶν, τῶν νεωρίων καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῆς ἅπαν τὸ μεταξὺ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ ποταμοῦ διάστημα. Κ' ἐν αὐτῇ δ' ἐπίσης, ὡς καὶ ἐν Χόγγ-Κόγγ καὶ ἐν Καλακούτῃ ἐβριθεν ἀνάμικτος καὶ παντοδαπὸς ὄμιλος Ἀμερικανῶν, Ἀγ-

γλων, Σινῶν, Ὀλλανδῶν, ἐμπόρων προθύμων εἰς πᾶσαν ἀγορὰν καὶ πᾶσαν πόλιν, πρὸς οὓς ὁ γάλλος ἠσθάνετο ἑαυτὸν τοσοῦτον ξένον ὅσον καὶ πρὸς τοὺς Ὀττεντότους, ἂν τυχόν τὸν ἐφρίπτεν ἡ θάλασσα εἰς τὴν χώραν των.

Καὶ εἶχε μὲν ὁ Πονηρίδης τὸ καταφύγιον νὰ προσδράμῃ εἰς τοὺς ἐν Ἰοκοχάμα γάλλους καὶ ἀγγλους προξένους· ἀλλ' ἀπηρέσκετο νὰ διηγηθῆ τὰ καθ' αὐτόν, ἅτινα τοσοῦτον στενωῶς συνεδέοντο πρὸς τὰ συμβάντα τοῦ κυρίου του, καὶ ἤθελε νὰ ἐξαντλήσῃ πρὸ τούτου πᾶν ἄλλο μέσον.

Οὕτω δέ, ἀφοῦ διέτρεξε τὸ εὐρωπαϊκὸν μέρος τῆς πόλεως, χωρὶς ἡ τύχη νὰ τὸν βοηθήσῃ, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν πόλιν, ἀπόφρασι ἔχων νὰ προβῇ ἐν ἀνάγκῃ καὶ μέχρι τοῦ Γέδου.

Τὸ ἐξ ἐγγυφίων κατοικούμενον ἐκεῖνο μέρος τῆς Ἰοκοχάμας καλεῖται Βέντον, ἐξ ὀνόματος θαλασσίας θεᾶς, λατρουμένης ἐπὶ τῶν πλησίων νήσων. Ἐβλεπέ τις δ' ἐν αὐτῇ θαυμασίας δένδροστοιχίας κέδρων καὶ ἐλατῶν, πύλας ἱερᾶς, ἀρχιτεκτονικῆς παραδόξου, γερφύρας κατακεχωσμένας ἐν μέσῳ καλάρων καὶ βαμβοκαλάρων, τεμένη σκιαζόμενα ὑπὸ τῆς ἀπειρου καὶ μελαγχολικῆς στέγης κέδρων αἰωνοβίων, μοναστήρια, εἰς ὧν τοὺς μυχοὺς διέγον ζωοφύτων βίον οἱ ἱερεῖς τοῦ Βουδά καὶ τοῦ Κομφουέου οἱ ὀπαδοί, ὁδοὺς ἀπεράντους, ἀφ' ὧν ἠδύνατό τις νὰ συγκομίσῃ ῥοδόχορα καὶ πορφυροπάρεια παιδία, ἀνθρώπια, ἅτινα ἤθελέ τις ὑπολάβει κοπέντα πρὸ μικροῦ ἀπὸ Ἰαπωνικοῦ τινος ἀλεξινέμου, καὶ ἅτινα ἐτύρβαζον ἐν μέσῳ βραχυπόδων κυναρίων καὶ κιτρινωπῶν γαλῶν, ἀνηρησάτων ἀλλὰ καὶ θωπευτικωτάτων σνάμα.

Αἱ ὁδοὶ ἐβριθεν πλήθους ἀεικινήτου. Βόνζαι ἱερεῖς παρήρχοντο ἐν λιτανείᾳ, κρούοντες τὰ μονότονα κύμβαλα των τελωνιακοὶ καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, φέροντες πέλους ὄζεις καὶ δια λάκκας κεκοσμημένους, ἐξωσμένοι δὲ δύο περὶ τὴν ὀσούν των ξίφη, ἤρχοντο καὶ παρήρχοντο· καὶ διὰ μέσου αὐτῶν ἐσόδου στρατιῶται, ἐνδεδυμένοι κυανὰ καὶ λευκόσειρα βαμβοκερὰ ἱμάτια, καὶ ὀπλισμένοι δι' ὀπλων ὀπισθηγεμῶν, ὀπλιταὶ τοῦ μικάδου, περιβεβλημένοι τὴν μεταξίνην των ἐρεστροῖδα καὶ τὴν ἀλυσσοιδιῶν των θώρακα, καὶ πολυκρήμοι ἄλλοι παντοδαποὶ στρατιωτικοὶ—διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα ἐκτιμᾶται ὅσον περιφρονεῖται ἐν Κίνα. Ἠρχοντο δὲ μετ' αὐτοὺς μοναχοὶ ἐρανολέκται, ἀσκηταὶ μακροχίτωνες, καὶ ἄπλοὶ ἀστοὶ, λείαν ἔχοντες καὶ ἐβενώδη τὴν κόμην, χονδρὴν τὴν κεφαλὴν, μακρὸν τὸν θώρακα, λεπτὰς τὰς κνήμας, τὸ ἀνάστημα βραγύς, καὶ τὴν χροᾶν ποικίλλουσαν ἀπὸ τοῦ βαθύς χαλκόχρου μέχρι τοῦ λευκοῦ, ἀλλ' οὐδέποτε κισπίνην ὡς ἡ των Σινῶν, ὧν διαφέρουσι μεγάλως εἰ Ἰάπωνες. Ἐῖτα δὲ τέλος, μεταξὺ τῶν ὄχημά-

των, τῶν φορείων, τῶν ἵππων, τῶν ἀγχοφόρων, τῶν μονοτρόχων καὶ ἱστιοφόρων ἀμαζίων, καὶ τῶν ποικίλων ἄλλων Ἰαπωνικῶν μέσων μεταφορᾶς, ἐφάνιντο βραγύ βαινουσαι διὰ τῶν μικρῶν των ποδῶν, περιβεβλημένων εὐμαρίδας ἐξ ὀθῆνης ἢ ἀχύρινα σανδάλια ἢ κρουπέζας ἐκ ξύλου γλυπτοῦ, γυναῖκες τινες οὐχὶ εὐμορφοὶ παρεστραμένους ἔχουσαι τοὺς ὀφθαλμούς, πλακοειδῆς τὸ στήθος καὶ τοὺς ὀδόντας μελανοὺς κατὰ τὸν συρμόν, ἀλλὰ φερούσας ἐπιχαρίτως τὴν ἐθνικὴν των ἐσθήτα κερμόν, εἶδος κοιτωνίτου διαστραρυμένου ὑπὸ μεταξίνου κεστοῦ, ὅστις συνεπτύσσετο ὀπισθεν εἰς κολοσσιαίαν κοσσομβῆν, ἀντιγραφείσων πιθανάτατα ἀπὸ τῶν Ἰαπωνίδων ὑπὸ των νῦν παρισινῶν.

Ὁ Πονηρίδης περιέδραμεν ἐπὶ τινὰς ὥρας τὸ παντοδαπὸν ἐκεῖνο σηῆος, θεωρῶν ἐπίσης τὰ περιέργα καὶ πλοῦσιμα ἐμπορικὰ καταστήματα, τὰ πρατήρια, ὅπου συγκομίζεται πᾶν ῥωποτέχνημα τῆς Ἰαπωνικῆς χρυσοχόας, τὰ διὰ σπυρμαίων καὶ ἐπισσιόντων κεκοσμημένα καὶ ἀπρόσιτα εἰς αὐτὸν ἐστιατόρια, τὰ τεῖσοπωλεῖα, ὅπου πίνεται τὸ εὐώδες θερμὸν ποτὸν μετὰ τοῦ σακί, πνεύματος ἐξαγομένου ἐκ τῆς ἐν ζυμῶσει σκυχάρως, καὶ τὰ ἀνετα ἐκεῖνα καπνιστήρια, ἐν οἷς καπνίζεται οὐχὶ ὄπιον, ἀχρηστον σχεδὸν ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἀλλὰ καπνὸς λεπτότατος.

Ἐῖτα ὁ Πονηρίδης ἐξῆλθεν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εὐρέθη ἐν μέσῳ ἀπεράντων ὀρυζίων. Ἐθαλλον δ' ἐκεῖ οὐχὶ ἐπὶ θάμνων ἀλλ' ἐπὶ δένδρων ἀληθῶν, καμῆλλια θυμασταῖ, ἀναδίδουσαι τὸ ἐσχατὸν αὐτῶν ἄρωμα καὶ τὸ ὕστατον χρομᾶ των, καὶ ἐν μέσῳ αἰμασιῶν ἐκ βαμβοκαλάρων κερασσαι, δαμασκηνέαι, μηλέαι, ἃς οἱ Ἰθαγενεῖς καλλιεργοῦσι χάριν τοῦ ἀνθους ἀλλῶν ἢ τοῦ καρποῦ των, προσφυσσόμεναι διὰ παραδόξου μέρφον εἰδῶλων ἢ συρίζοντων μύλων κατὰ τοῦ ῥάμφους τῶν στρουθίων, τῶν περιστερῶν, τῶν κοράκιων καὶ ἄλλων καρποφόρων πτηνῶν. Ἐκάστη μεγαλοπρεπῆς κέδρος ἔστεγεν ἕνα ἀστὸν, καὶ πᾶσα ἰτέα ἔσκεπεν ὑπὸ τὸ φύλλωμά της ἐρωδιὸν τινα, μελαγχολικῶς λωφάζοντα ἐπὶ τοῦ ἐνός του ποδός. Κορῶναι δὲ πανταχοῦ, καὶ νήσσαι καὶ ἱερακεὶ καὶ χῆνες ἀγριοί, καὶ γέραναι ἐξ ἐκείνων, οὓς οἱ Ἰάπωνες ἀποκαλοῦσιν εὐγενεστάτους, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς σύμβολα εὐημερίας καὶ μακροβιότητος.

Πλανώμενος ὁ Πονηρίδης οὕτω εἶδεν ἕνα τινὰ μεταξὺ τῶν χόρτων.

— Ἄ! εἶπεν, ἃς δειπνήσω μ' αὐτά!

Ὁσφρανεῖς ὅμως, τὰ εὔρεν ἄσπρα.

— Κ' ἐδῶ ἀτυχία! διελογίσθη.

Εἶχε μὲν ὁ χρηστός καὶ προμηθὴς νέος προγευματίσει ἐπὶ τοῦ Καρνάτικ ὅσον ἀφρονώτερον ἠδυνήθη· ἀλλὰ μεθ' ἡμέρας ὅλης περίπατον ἠσθάνετο τὸν στόμαχόν των ἀπολύτως κενόν. Μὴ βλέπων πρόβατα, αἰγας ἢ χοίρους εἰς τὰ

ἐγγχώρια κρεωπωλεία, γνωρίζων δὲ, ὅτι ἐν Ἰαπωνίᾳ θεωρεῖται ὡς ἱεροσυλία ὁ φόνος τῶν βοῶν, ἀποκλειστικῶς ἀφιερωμένων εἰς τὴν γεωργίαν, συνήγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ κρέας ἦν λίαν σπάνιον ἐν τῇ χώρᾳ· καὶ δὲν ἠπατάτο. Ἐν ἐλλείψει ὅμως συνήθους κρέατος, ὁ στόμαχος τοῦ δὲν θ' ἀπέκρουε τεμάχιόν τι κάπρου ἢ δορκάδος, πέρδικά τινα ἢ κίχλαν, κυνήγιον οἰονδήποτε ἢ ὄψαριον, ἐξ ὧν ἀποκλειστικῶς σγεδὸν μετὰ τοῦ ὄρυζιου τρέφονται οἱ Ἰάπωνες. Δυστυχῶς, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενος, ἐδέησε ν' ἀναβάλῃ εἰς τὴν ἐπαύριον τὴν περὶ τῆς τροφῆς του μέριμναν.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτός, ὁ Πονηρίδης ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἰθαγενῆ πόλιν, καὶ ἐπλανήθη διὰ τῶν ὁδῶν αὐτῆς ἐν μέσῳ φανῶν πολυχρόων, θεώμενος ἀκροβάτας ἐκτελούντας τὰς θαυμασίας αὐτῶν ἀσκήσεις, καὶ ἀστρολόγους περισυνάγοντας ἐν ὑπαίθρῳ τὸν ὄμιλον περὶ τὸ τηλεσκοπίον των. Εἶτα δ' ἐπανεῖδε τὴν προκυμαίαν, διαστίζομένην ὑπὸ τῶν πυρῶν τῶν ἀλιέων, οἷτινες ἐσαγήνευον τοὺς ἰχθύς διὰ τῶν φλογῶν ἀνημμένης ῥητίνης.

Τέλος αἱ ὁδοὶ ἤρημώθησαν, καὶ περιπολαίαι νυκτοφυλάκων διεδέχθησαν τὸ διακλυθὲν πλῆθος. Οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτῶν, περιβεβλημένοι τὸν μεγαλοπρεπῆ των ἱματισμόν, τοσοῦτον ὠμοιάζον πρὸς πρέσβεις, ὥστε ὁ Πονηρίδης ἐπανελάμβανε κωμικῶς, ὡς ἄξις συνήντα λαμπροφόρον τινα νυκτοφυλακῆν.

— Ἄλλη πάλιν ἰαπωνικὴ πρεσβεία, ἀναχωροῦσα διὰ τὴν Εὐρώπην!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ἐρ ᾧ ἡ γῆς τοῦ Πονηρίδου μεγεθύνεται ὑπερβαλόντως

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Πονηρίδης, κατάκοπος καὶ λιμώττων, διελογίσθη ὅτι ἐκ παντὸς τρόπου ἔπρεπε νὰ φάγῃ, καὶ ὅτι τὸ καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ φάγῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. Καὶ ἠδύνατο μὲν νὰ εὖρη πρόχειρον πρὸς τοῦτο πόρον, πωλῶν τὸ ὠρεολόγιόν του, ἀλλὰ προσέτιμα ν' ἀποθάνῃ μᾶλλον τῆς πείνης. Ἐνόησε δὲ τέλος ὁ χρηστὸς νέος, ὅτι καιρὸς ἦτο νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἰσχυράν, ἂν ὄχι καὶ μελωδικὴν φωνήν, δι' ἧς τὸν εἶχε προικίσει ἡ φύσις.

Γνωρίζων ἀγγλικά τινα καὶ γαλλικὰ ἀσμάτια, ἀπεφάσισε νὰ τὰ δοκιμάσῃ. Οἱ Ἰάπωνες θὰ ἠγάπων ἀναντιρρήτως τὴν μουσικὴν, ἀφοῦ πάντα παρ' αὐτοὺς ἐτελοῦντο ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις, καὶ θὰ ἐξετίμων ἐπομένως τὰ προτερότερα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ αἰδοῦ.

Ἴσως ὅμως ἡ πρωινή ὥρα ἦτο ἐπιαντάλληλος εἰς μουσικὴν συναυλίαν, οἱ δὲ μουσῶφιλοι, αἰφνιδίως ἀφρυπνιζόμενοι, δὲν θὰ ἐπλήρωνον πιθανῶς τὸν ψάλτην διὰ νομίσματος ἔχοντος ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν.

Ἀπεφάσισε λοιπὸν ὁ Πονηρίδης νὰ περιμεῖνῃ

ἔτι ὥρας τινάς· ἐνθὲ δὲ περιεπάτει διελογίσθη, ὅτι ὁ ἱματισμὸς του θὰ ἐφαίνετο ἴσως πολυτελέστερος τοῦ προσήκοντος εἰς πλάνητα ἠθοποιόν, καὶ τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ν' ἀνταλλάξῃ τὰ ἐνδύματα του ἀντ' ἄλλων ἀρμοδιωτέρων εἰς τὴν θέσιν του. Ἡ ἀνταλλαγὴ δὲ αὕτη θὰ τῷ παρεῖχεν ἄλλως καὶ χρηματικόν τι περίσσευμα, ὅπερ ἠδύνατο πάραυτα νὰ διαθέσῃ εἰς θεραπείαν τοῦ στομάχου του.

Τούτου ἀποφασισθέντος, ὑπελείπετο ἡ ἐκτέλεσις. Μετὰ μακρὰν δὲ ἀναζήτησιν ἀνεκάλυψε τέλος ὁ Πονηρίδης ἐγγχώριον τινα ῥακοπώλην, εἰς ὃν καὶ ὑπέβαλε τὴν πρότασίν του. Τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐνδυμα ἤρρεσεν εἰς ἐκεῖνον, καὶ ὁ Πονηρίδης ἐξήρχετο μετὰ μικρὸν τοῦ ῥακοπωλείου περιβεβλημένος γηραιὸν ἰαπωνικὸν τριβώνιον καὶ φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του πολὺπλευρον κίδαριν, παράχρωμον ἐκ τῆς παλαιότητος. Συγχρόνως ὅμως ἀργυρὰ τινα κερμάτια ἐκρότουν ἐν τῷ θυλακίῳ του.

— Ἄς ἦνε! διελογίσθη. Ἄς εἰπῶ, ὅτι ἔχομεν ἀποκρῆν!

Πρῶτον μέλημα τοῦ ἐξιαπωρισθέντος Πονηρίδου ὑπῆρξε νὰ εἰσέλθῃ εἰς πενιχρόν τι τεῖοπωλεῖον καὶ νὰ προγευματίσῃ ἐκ τῶν λειψάνων ἐνὸς ὀρνιθίου καὶ δρακῶν τινῶν ὄρυζης, ὡς ἀνθρώπος ἀμφιβάλλων ἀνέμελλε καὶ νὰ γευματίσῃ.

— Τώρα, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἀφοῦ προσήκοντως ἐπλήρωσε τὴν κενὴν του κοιλίαν, πρέπει νὰ συλλογισθῶμεν ὡς ἀνθρώποι! Δὲν ἤμπορῶ πλέον ν' ἀλλάξω τὸ ἰαπωνικὸν μου φουστάνι μὲ ἄλλο πλῆον ἰαπωνικόν. Ἀνάγκη ἄρα ἀπαραίτητος νὰ σκεφθῶ, πῶς θ' ἀποχαιρετίσω μίαν ὥραν ἀρχήτερα τὴν γῆν αὐτὴν τοῦ ἡλίου, ἡ ὁποία δὲν θὰ μοῦ ἀφήσῃ βεβαίως περιφθήμες ἀναμνήσεις.

Διελογίσθη τότε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ εἰς Ἀμερικὴν ἀποπλέοντα ἀτμοκίνητα, καὶ ἀντὶ τοῦ ναύλου μόνου καὶ τῆς τροφῆς του νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὰ τὴν ὑπηρεσίαν του, ὡς μάγειρος ἢ ὑπηρέτης. Φθάνων δὲ εἰς Ἅγιον Φραγκῆσκον, θὰ ἐσκέπτετο περὶ τῶν περαιτέρω. Τὸ σπουδαῖον δι' αὐτὸν ἦτο νὰ διαπλεύσῃ τὰ τετρακισχίλια καὶ ἑπτακόσια μίλια τοῦ Εἰρηνικοῦ, τὰ χωρίζοντα τὴν Ἰαπωνίαν ἀπὸ τοῦ νέου κόσμου.

Τοῦτο σκεφθεὶς ὁ Πονηρίδης καὶ ἐκτελῶν εὐθὺς τὴν ἰδέαν του, κατηνύθη πρὸς τὸν λιμένα τῆς Ἰοκοχάμας. Καθ' ὅσον ὅμως ἐπλησίαζεν εἰς τὰ νεώρια, τὸ σγέδιόν του, ὅπερ καθ' ἀρχὰς τῷ εἶχε φανῆ τοσοῦτον ἀπλοῦν, παρίστατο εἰς αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον ἀνεκτέλεστον. Τίνα ἀνάγκην ὑπηρετοῦ ἢ μαγειροῦ θὰ εἶχεν ἀμερικανικόν τι ἀτμόπλοιο, καὶ τίνα ἐμπιστοσύνην ἠθελεν αὐτὸς ἐμπνεύσει ὑπὸ τὸν ἀλλόκοτον ἐκεῖνον ἱματισμόν του; Τίνας συστάσεις ἠδύνατο νὰ προτείνῃ, καὶ τίνας πληροφορίας νὰ ἐπικαλεσθῇ;

Οὕτω σκεπτόμενος, εἶδεν αἰφνης κολοσσιαῖον πρόγραμμα, ὑπερ κυβιστήρ τις (clown) περιέ-

φερε διὰ τῶν ὁδῶν τῆς Ἰοκοχάμας, συντεταγμένον ἀγγλιστὶ ὡς ἐξῆς:

ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΑΚΡΟΒΑΤΙΚΟΣ ΘΙΑΣΟΣ ΤΟΥ ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΟΥ ΟΥΙΑΛΙΑΜ ΒΑΤΟΥΛΚΑΡ.

Τελευταῖαι παραστάσεις
πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν
διὰ τὰς ἠνωμένας πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς
τῶν
Μακροβρίων—Μακροβρίων,
ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίκλησιν
τοῦ Θεοῦ Τιγγού!
Μεγάλῃ συββῆ.

— Διὰ τὰς ἠνωμένας πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης· ἴσα ἴσα κ' ἐγὼ αὐτὸ θέλω.

Παρακολουθήσας δὲ τὸν προγραμματοκομιστήν, εἰσῆλθε μετ' ὀλίγον κατόπιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἰαπωνικὴν πόλιν. Μετὰ ἐν δὲ τέταρτον τῆς ὥρας ἴστατο ἐνώπιον μεγάλου παραπήγματος, ἀφθόνως διὰ σημαίων κεκοσμημένου, καὶ φέροντες ἐξωθεν ἀτέχνους, ἀλλὰ πολυχρόμους εἰκόνας τερατουργῶν.

Τὸ παράπηγμα ἐκεῖνον ἦν τὸ κατάστημα τοῦ ἐντίμου κυρίου Βάτουλκαρ, εἰδους Ἀμερικανοῦ Βαρνούμ, διευθυντοῦ θιάσου τερατουργῶν, ἀκροβατῶν, κυβιστῆρων, σχοινοβατῶν καὶ γυμναστῶν, ὅστις, κατὰ τὸ πρόγραμμα, ἐδίδε τὰς τελευταίας του παραστάσεις, πρὶν ἢ καταλίπῃ τὸ κράτος τοῦ Ἠλίου διὰ τὰς χώρας τῆς ἀμερικανικῆς ὁμοσπονδίας.

Ὁ Πονηρίδης εἰσῆλθεν εἰς περιστήλιόν τι, προηγούμενον τοῦ παραπήγματος καὶ ἐξήχησε τὸν κύριον Βάτουλκαρ, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐφάνη.

— Τί θέλετε; ἠρώτησε τὸν Πονηρίδην, ὃν ἐξέλαβεν ἰθαγενῆ.

— Ἐχετε ἀνάγκην ὑπηρετοῦ; ἠρώτησεν ὁ γάλλος.

— Ὑπηρετοῦ! ἀνέκραζεν ὁ Βάρνουμ, θωπεύων τὸ πυκνὸν του ψαρῆν ὑπαγένειον· ἔχω δύο, εὐπειθεῖς, πιστοὺς, οἱ ὅποιοι δὲν με ἀφῆσαν ποτέ, καὶ με ὑπηρετοῦν ἀμισθί, με συμφωνίαν νὰ τοὺς τρέφω μόνον. Νὰ τους! προσέθηκε, δεικνύων τοὺς δύο ῥωμαλέους βραχιόνάς του, ἐφ' ὧν προεῖχον φλέβες χονδραὶ ὡς χορδαὶ βαρυβαρβίτου.

— Λοιπὸν δὲν σᾶς κάμνω διὰ τίποτε;

— Διὰ τίποτε.

— Διάβολε! καὶ μοῦ ἤρχετο τόσον καλὰ ν' ἀναχωρήσω μαζί σας.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ ἐντιμὸς κύριος Βάτουλκαρ, σεῖς δὲν εἶσθε βέβαια κινέζος. Διὰ τί φορεῖτε αὐτὰ τὰ ἐνδύματα;

— Ἀ! φορεῖ κανεὶς ὅ,τ' ἤμπορεῖ.

— Ἀλήθεια. Εἶσθε γάλλος, μοῦ φαίνεται.

— Παρισινὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι.

— Τότε λοιπὸν θὰ ζεῦρετε ἀπὸ μορφασμούς;

— Νὰ σᾶς πῶ! ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης, δυσσαρεστηθεὶς ὅτι ἡ ἐθνικότης του προὐκάλει τοιαύτην ἐρώτησιν, ἡμεῖς οἱ γάλλοι εἴμεθα δυνατοὶ εἰς τοὺς μορφασμούς, ἀλλ' οἱ Ἀμερικανοὶ μᾶς περνοῦν.

— Σωστὸν. Ἡμπορῶ λοιπὸν νὰ σᾶς πάρω ὡς μποῦφορ, ἂν ὄχι ὡς ὑπηρετῆν. Ἐννοεῖς, παλληκάρι μου, ὅτι ὅπως εἰς τὴν Γαλλίαν ζητοῦν μποῦφορὺς ξένους, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ζητοῦν μποῦφορὺς Γάλλους.

— Ἄ!

— Εἶσαι δυνατός, ὑποθέτω.

— Πολύ, μάλιστα ὅταν ἔχω φάγει.

— Ἡξεύρεις νὰ τραγουδῆς;

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης, ὅστις εἶχε μετὰσχει ποτὲ ὑπαίθρων τινῶν συναυλιῶν.

— Ἡξεύρεις ὅμως νὰ τραγουδῆς με τὸ κεφάλι κάτω, μὲ μίαν σθούραν ἢ ὁποῖα νὰ γυρίζῃ ἐπάνω εἰς τὸ ἀριστερὸν σου ποδάρι, καὶ μ' ἕνα σπαθί, τὸ ὅποιον νὰ κρατῆς εἰς ἰσορροπίαν ἐπάνω εἰς τὸ δεξιὸν σου;

— Ἄλλο τίποτε! ἀπήντησεν αὐτάρκης ὁ Πονηρίδης, ἀναμιμνησκόμενος τῶν ἀσκήσεων τῆς νεανικῆς του ἡλικίας.

— Αὐτὰ βλέπεις περνοῦν! ὑπέλαβεν ὁ ἐντιμὸς Βάτουλκαρ.

Ἡ συμφωνία ἐγένετο πάραυτα, καὶ ὁ Πονηρίδης εὖρε τέλος θέσιν, μισθωθείς πρὸς πάντα, καὶ καταταχθεὶς ἐν τῷ περιφθήμεῳ ἰαπωνικῷ θιάσῳ. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐκολάκευεν, ἐννοεῖται, τὴν φιλοτιμίαν του, ἀλλ' ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν θ' ἀπέπλεεν εἰς ἅγιον Φραγκῆσκον.

Ἡ παράστασις, ἀγγελθεῖσα θορυβωδῶς ὑπὸ τοῦ ἐντίμου κυρίου Βάτουλκαρ, ἐμελλε ν' ἀρχίσῃ τὴν τρίτην ὥραν, καὶ μετ' ὀλίγον τὰ φοβερὰ ὄργανα ὀρχήστρας ἰαπωνικῆς ἀντήχουν μετὰ τυμπάνων καὶ κροτάλων πρὸ τῆς θύρας. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Πονηρίδης δὲν ἔσχε καιρὸν νὰ μελετήσῃ οἰονδήποτε μέρος, ἀλλ' ἐμελλε νὰ παράσῃ τὸ στήριγμα τῶν κραταιῶν του ὤμων εἰς τὸ μέγα γύμνασμα τῆς ἀνθρωπίνης σταφυλῆς, ὅπερ ἠθελον ἐκτελέσει οἱ μακροβρίνες τοῦ Θεοῦ Τιγγού, καὶ δι' οὗ ἐπεραίνετο ἡ παράστασις.

Πρὸ τῆς τρίτης ὥρας οἱ θεαταὶ εἶχον ἤδη πληρώσει τὸ εὐρὸν παράπηγμα. Εὐρωπαῖοι καὶ ἰθαγενεῖς, Σῖναι καὶ Ἰάπωνες, γυναῖκες καὶ παιδία, κατελάμβανον ἐν ὄρμῃ τοὺς στενοὺς σιάμνους καὶ τὰ ἀντιμέτωπα πρὸς τὴν σκηνὴν θεωρεῖα. Οἱ μουσικοὶ εἶχον εἰσέλθει ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ οἱ γόγγυοι, τὰ κρόταλα, οἱ αὐλοὶ, τὰ κρέμβαλα καὶ τὰ τύμπανα, πλήρη συναποτελοῦντα ὀρχήστραν, ἐπατάγουν ἀπαισίως.

Ἡ παράστασις ἐκεῖνη ὑπῆρξεν ὁποῖα πᾶσα ἀκροβατικὴ παράστασις. Ὁμολογητέον ὅμως, ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἰσὶν οἱ πρῶτοι ἰσοσταθμισταὶ τοῦ κόσμου. Ὁ μὲν ἐξετέλει διὰ τοῦ βίπιδιου του καὶ μικρῶν τεμαχιῶν χάριτος τὸ τοσοῦτον χά-

ριεν γύμνασμα τῶν χρυσαλλίδων· ὁ δὲ διὰ τοῦ εὐώδους καπνοῦ τῆς καπνοσυρίγγος του διέγραφε ταχέως ἐν τῷ κενῷ λέξεις κυκλωπᾶς, δι' ὧν ἀπετελεῖτο φιλοφροσύνη τις πρὸς τὴν ὀμήγουριν. Ἄλλος ἑτερατούργει δι' ἀνημμένων κηρίων, ἄτινα ἐσβέννουν ἀλληλοδιαδόχως παρερχόμενα πρὸ τῶν χειλέων του καὶ ἀνῆπτε πάλιν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν διακόπτων τὴν θαυμαστὴν τερατουργίαν. Ἄλλος δὲ πάλιν παρῆγε διὰ σπρεφομένων βερβίκων τοὺς παραδοξοτάτους τῶν συνδυασμῶν, καὶ οἱ σιρίζοντες ἐκεῖνοι στρόβιλοι ἐφαίνοντο οἶονεὶ ζῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς του ἀντλοῦντες ἐν τῇ ἀπέρω αὐτῶν περιδινάσει. Ἐτρεγον ἐπὶ καπνοσυρίγγων, ἐπὶ ἀκμῶν μαχαίρας, ἐπὶ σιδηρῶν συρμάτων, λεπτῶν ὡς τοίχες καὶ τεταμμένων δι' ὅλης τῆς σκηνῆς περιέθων τὰ χεῖλη κρυσταλλίνων κυλίνδρων, ἀνεβρύχωντο εἰς κλίμακας ἐκ βαμβοκαλάμου καὶ διασπείροντο εἰς πᾶσαν γωνίαν, συναποτελοῦσαι ἄρμονίαν παράδοξον διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ποικίλων αὐτῶν τόνων. Οἱ Ἰάπωνες ἑτερατούργουν ἀληθῶς διὰ τῶν στρόβιλων ἐκείνων· περιεδίνουν αὐτοὺς ἐν τῷ κενῷ, τοὺς ἐσφενδόνιζον δίκην πυραύλων, καὶ ὅμως οἱ στρόβιλοι ἐστρόβιλον· τοὺς ἐκρυπτον ἐντὸς τῶν θυλακίων των, καὶ τοὺς ἐξῆγον στρόβιλοῦντας πάντοτε, μέχρις οὐ ἐγαλάτο τὸ ἐλατήριόν των καὶ οἱ στρόβιλοι ἀνελύοντο εἰς δράγματα πυρὸς καὶ φλογῶν!

Περὶ τὸν νᾶ περιγράφωμεν ἐνταῦθα τὰ θαυμαστά τεχνάσματα τῶν ἀεροβατῶν καὶ γυμναστῶν τοῦ θιάσου. Αἱ ἀσκήσεις τῆς κλίμακος, τῆς ράβδου, τῆς σφαίρας καὶ τῶν πύθων ἐξετελέσθησαν μετὰ μεγίστης ἀκριβείας. Ἄλλὰ τὸ κυριώτατον τῆς παραστάσεως θελγικτρον ἦτο ἡ ἐμφάνισις τῶν *Μακρορρίνων*, ἰσοσταθμιστῶν καταπληκτικῶν, οὓς ἀγνοεῖ ἔτι ἡ Εὐρώπη.

Οἱ μακρορρίνες οὗτοι ἀποτελοῦσι σωματεῖον ἰδιαίτερον, ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ θεοῦ Τιγγού. Ἐνδεδυμένοι ὡς ἥρωες μεσαιωνικοί, ἐφορον λαμπρὰς πτέρυγας εἰς τοὺς ὤμους. Ἄλλὰ τὸ ἰδίως αὐτοὺς χαρακτηρίζον ἦσαν αἱ τὰς μορφὰς των κοσμοῦσαι μακροαὶ ῥίνες καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν. Αἱ ῥίνες ἐκεῖναι οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ βαμβοκάλαμοι, μακροὶ πέντε πόδας μέχρι δέκα, καὶ ἄλλοι μὲν εὐθεεῖς, ἄλλοι δὲ κυρτοί, ἄλλοι λειοὶ καὶ ἄλλοι ἀνώμαλοι. Ἐπὶ τῶν προσαρτημάτων δ' ἐκείνων, στερεῶς προσηρμοσμένων, ἐξετελοῦντο πᾶσαι τῶν μακρορρίνων αἱ ἀσκήσεις. Δωδεκάς τις τῶν ὀπαδῶν τοῦ θεοῦ Τιγγού ἐξηπλώθησαν ὑπτιοὶ κατὰ γῆς, οἱ ἐταίροι δ' αὐτῶν κατέπεσον ἐπὶ τῶν ῥινῶν των, ὑψουμένων δίκην ἀλεξικεραυνῶν, πηδῶντες ἐπ' αὐτῶν, μεθιπτάμενοι ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην, καὶ τ' ἀπιθανώτατα τῶν γοητευμάτων ἐκτελοῦντες.

Ὡς πέρας δὲ τοῦ θεάματος εἶχεν εἰδικῶς ἀναγγελεθῆ ἡ ἀνθρωπίνη πυραμῖς, καθ' ἣν πεντηκοντάς τις τῶν μακρορρίνων ἐκείνων ἐμελλον

νὰ παραστήσωσι τὸ ἄρμα τοῦ Ζαχαραίου, στήριζόμενοι, πρὸς σχηματισμὸν τῆς πυραμίδος, οὐχὶ ἐπὶ τῶν ὤμων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ῥινῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τῶν ἀποτελούντων τὴν βᾶσιν τοῦ ἄρματος εἶχεν ἀποσυσθῆ τοῦ θιάσου, ἤρκει δὲ βρωμαλέος μόνον καὶ ἐπιτήδειος ἀνὴρ πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ, εἶχεν ἐκλεχθῆ ἀντικαταστάτης του ὁ Πονηρίδης.

Κατησχυμένος ὁ ταλαίπωρος νέος, καὶ μετὰ πόνου τῆς νεανικῆς του τέχνης ἀναμνησκόμενος, ἐνεδύθη τὸ μεσαιωνικὸν του ἔνδυμα, διὰ ποικιλοχρῶν πτερῶν κεκοσμημένον καὶ προσήγαγε τὴν μορφήν αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογὴν ἐξάποδος ῥινόος. Ἄλλ' ἡ ῥίς ἐκεῖνη ἦν ὁ ἄρτος του, καὶ ὑπέμεινε.

Παρήλθεν οὕτω ὁ Πονηρίδης εἰς μέσον, ἐτάχθη μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ συναδελφῶν, οἵτινες ἐμελλον ν' ἀποτελέσωσι τὴν βᾶσιν τοῦ ἄρματος, κ' ἐξαπλωθεῖς μετ' αὐτῶν κατὰ γῆς ἐστρέψε τὴν ῥίνα του πρὸς τὸν οὐρανόν. Δευτέρα ἀεροβατῶν σειρά παρετάχθη ἐπὶ τῶν μακρῶν ἐκείνων προσαρτημάτων, τρίτη ἄλλη ὑπὲρ αὐτοὺς, καὶ κατόπιν τετάρτη, καὶ δι' ὧν ἐκείνων τῶν ῥινῶν, τῶν ἀπὸ τῶν ἄκρων των μόνον ἐφαπτομένων, ἀνεκλαδῶθη ἐντὸς ὀλίγου ἀνθρώπινον οἰκοδόμημα μέχρι τοῦ ὀρόφου τοῦ θεάτρον.

Αἱ χειροκροτήσεις ἐπατείνοντο καὶ τὰ ὄργανα τῆς ὀρχήστρας ἐπατάγουν δίκην κεραυνῶν, ὅτε ἡ πυραμῖς αἰφνης ἐκλονήθη, ἡ ἰσορροπία διαταράχθη, ἐκλιπούσης μιᾶς ἐκ τῶν κάτω ῥινῶν, καὶ τὸ μνημεῖον ὅλον κατέρρευσεν ὡς χαστίον φρούριον.

Εἰς τοῦτο ἔπαισαν ὁ Πονηρίδης, ὅστις, κατὰ τῶν αἰφνης τὴν θέσιν του, ὑπερπηδῶν τὸ προσκλήριον ἀνεῖ τῆς βοήθειας τῶν πτερυγῶν του, καὶ ἀναρρίγόμενος εἰς τὸ δεξιὸν περίσσιον, κατέπιπτε πρὸ τῶν ποδῶν ἐνὸς τῶν θεατῶν, ἀνακράζων :

- Αὐθέντα μου! αὐθέντα μου!
- Σὺ ἐδῶ;
- Ἐγὼ!
- Ἐμπρὸς λοιπόν, παιδί μου... εἰς τὸ ἀτμόπλοιον.

Ὁ κ. Φόγ, ἡ συνοδούσα αὐτὸν κ. Ἄουδᾶ καὶ ὁ Πονηρίδης ὤρμησαν διὰ τῶν διαδρόμων ἐξω τοῦ παραπήγματος, ἀλλ' εὗρον ἐκεῖ τὸν ἐντιμον κ. Βάτουλκαρ, ἐκτὸς ἐαυτοῦ καὶ ζητοῦντα ἀποζημιώσεις. Ὁ Φιλέας Φόγ ἐπράυνε τὴν ὀργὴν του διὰ δραστικὰς χειρονομισμάτων, καὶ τὴν ἔκτιν ὄραν καὶ ἡμίσειαν, ὅτε τὸ ἀμερικανικὸν ἀτμόπλοιον ἐμελλε ν' ἀναχωρήσῃ, ἐπεβιβάζοντο αὐτοῦ ὁ κ. Φόγ καὶ ἡ κ. Ἄουδᾶ, ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ τοῦ Πονηρίδου, φέροντος πάντοτε τὰς πτέρυγας εἰς τὸν ὄμων καὶ τὴν ἐξάπου ῥίνα του ἐπὶ τοῦ προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Καθ' ὃ διαπλέεται ὁ Εἰρηνικὸς Ὠκεανός. Ἐννοεῖται τί συνέβη ἀπέναντι τοῦ Σαγκαί-

Τὰ σήματα τοῦ Ταγκαδερ εἶχον παρατηρηθῆ ὑπὸ τοῦ ἀτμοκινήτου τῆς Ἰοκοχάμας, καὶ ὁ πλοίαρχος βλέπων σημαίαν μεσίσιον, κατηυθύνθη πρὸς τὴν μικρὰν ἡμιολίαν. Μετὰ τινος στιγμᾶς ὁ Φιλέας Φόγ ἐπλήρωσε τὸν συμπεφωνημένον ναῦλον ἐγχειρίζων εἰς τὸν κυβερνήτην Ἰωάννην Βούνσβυ πεντακοσίας πενήκοντα λίρας, καὶ ἐπέβαινε μετὰ τῆς κ. Ἄουδᾶ καὶ τοῦ Φιζ εἰς τὸ ἀτμοκίνητον, ὅπερ ἀπέπλεε πάραυτα εἰς Ναγασάκι καὶ Ἰοκοχάμαν.

Ἀφίχθεις τὴν πρωίαν τῆς 14 Νοεμβρίου διὰ κατὰ τὴν ὠρισμένην ὥραν, ὁ Φιλέας Φόγ ἀφῆκε τὸν Φιζ ν' ἀσχοληθῆ περὶ τῶν ἰδίων του ὑποθέσεων καὶ μετέβη ἐπὶ τοῦ *Καρράτικ*, ὅπου ἐμαθε πρὸς μεγίστην χαρὰν τῆς κ. Ἄουδᾶ, — καὶ ἰδίαν ἐαυτοῦ ἰσως, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ δεῖξῃ — ὅτι ὁ γάλλος Πονηρίδης εἶχεν ἀληθῶς καταπλεύσει τὴν προτεριάιν εἰς Ἰοκοχάμαν. Μέλλων δὲ ν' ἀναχωρήσῃ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν εἰς ἅγιον Φραγκίσκον, ἐπελήφθη ἀμέσως τῆς ἀναζητήσεως τοῦ ὑπηρετοῦ του. Ἀποταθείς, ἀλλ' εἰς μάτην, πρὸς τὸν γάλλον καὶ ἄγγλον πρόξενον, ἀπηλπίζετο ἤδη ν' ἀνεύρῃ τὸν Πονηρίδην, ὅτε ἡ τύχη ἢ μάλλον εἰπεῖν προαίσησεν ἄτι εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ παράπηγμα τοῦ ἐντίμου Βάτουλκαρ. Καὶ δὲν ἤθελε μὲν οὗτος βεβαίως ἀναγνωρίσει τὸν ὑπηρετὴν του, ὑπὸ τὴν ἀλλόκοτον αὐτοῦ μεταμφέσιν· ἐκεῖνος ὅμως, ὑπτιος κείμενος, διέκρινε τὸν κύριόν του, καὶ μὴ δυνθῆεις νὰ κρατήσῃ κίνησιν τινα τῆς ῥινόος του, ἐπήγαγε τὴν διατάραξιν τῆς ἰσορροπίας καὶ τὰ μετὰ τοῦτο συμβάντα.

Ταῦτα ἐμαθεν ὁ Πονηρίδης παρὰ τῆς κυρίας Ἄουδᾶ, ἣτις διηγήθη αὐτῷ κατόπιν, πῶς ἐγένετο ὁ μεταξὺ Χόγγ-Κόγγ καὶ Ἰοκοχάμας διάπλους ἐν περιοδείᾳ κυρίου τινὸς Φιζ, ἐπὶ τῆς ἡμιολίας *Ταγκαδερ*.

Ἀκούσας τὸ ὄνομα Φιζ ὁ Πονηρίδης οὐδόλως συναφρωθῆ, συλλογιζόμενος ὅτι δὲν ἦτο ἔτι καιρὸς ν' ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν κύριόν του τὰ μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ διατρέξαντα. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ διηγοῦμενος τὰ καθ' αὐτόν, εἰς οὐδένα ἄλλον ἀπέδωκε τὸ σφάλμα του, καὶ μόνον του δικαιολογίαν προσέβαλεν, ὅτι εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῆς μέθης τοῦ ὀπίου ἐντὸς καπνιστηρίου τινὸς τοῦ Χόγγ-Κόγγ.

Ὁ κ. Φόγ ἤκουσεν ἀπαθῶς, καὶ χωρὶς τι ν' ἀπαντήσῃ, τὴν διήγησιν τοῦ ὑπηρετοῦ του, εἴτα δὲ παρέσχεν αὐτῷ πίστωσιν ἐπαρκῆ, ὅπως προμηθευθῆ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου εὐσχημοτέρην τινα ἐνδυμασίαν. Ἀληθῶς δὲ μετὰ μίαν μῆλιν ὥραν, ὁ ἐντιμος νέος, κόψας τὴν ῥίνα του καὶ ψαλιδίαις τὰ πτερά του, οὐδὲν εἶχε πλέον τὸ ἀναμνησκον τὸν ὀπαδὸν τοῦ θεοῦ Τιγγού.

Τὸ ἀτμόπλοιον, ὅπερ ἐξετέλει τὸν μεταξὺ Ἰοκοχάμας καὶ ἁγίου Φραγκίσκου διάπλου ἀνῆκεν εἰς τὴν Ἀτμοπλοϊκὴν τοῦ Εἰρηνικοῦ ἐπι-

ρίαν καὶ ἐκαλεῖτο *Στρατηγὸς Γράντ*, ἦτο δ' εὐρὺ τροχοφόρον σκάφος, χωρητικότητος διαχιλίων πεντακοσίων τόνων, κάλλιστα διασκευασμένον καὶ μεγάλης ταχύτητος. Κολοσσαῖος ζυγὸς ὑψοῦτο καὶ κατέβαινε ἀλληλοδιαδόχως ὑπὲρ τὸ κατάστρωμα· εἰς τὸ ἐν δ' αὐτοῦ ἄκρον ἐνηθροῦτο βᾶκτρον ἐμβόλου, καὶ εἰς τὸ ἄλλο βᾶκτρον διωστήρος, ὅστις, μεταβάλλων τὴν εὐθύγραμμον κίνησιν εἰς κυκλικὴν, προσηραζέτο εἰς τὴν ἄτρακτον τῶν τροχῶν. Ὁ *Στρατηγὸς Γράντ* ἦν κατρητισμένος εἰς τριστήλον ἡμιολίαν, εἶχε δ' ἰστίαι πολλὰ καὶ μεγάλα, ὅπερ σπουδαίως ἐβοήθει τὸν ἀτμόν. Διατρέγων 12 μίλια καθ' ὥραν, ἤθελε διαπλεύσει βεβαίως ἐντὸς εἰκοσι καὶ μιᾶς ἡμερῶν τὸν Εἰρηνικόν. Ὡστε ὁ Φιλέας Φόγ εὐλόγως ἐπίστευεν, ὅτι ἀφικνούμενος τὴν 2 Δεκεμβρίου εἰς ἅγιον Φραγκίσκον καὶ τὴν 11 εἰς Νέα Ἰόρκην, ἤθελε φθάσει εἰς Λονδῖνον τὴν 20, ἦτοι ὥρας τινὰς πρὸ τῆς φούρας ἐκείνης ἡμέρας τῆς 21 Δεκεμβρίου.

Οἱ ἐπιβάται τοῦ ἀτμοπλοίου ἦσαν πολυάριθμοι: Ἀγγλοὶ, Ἀμερικανοί, σίφος ἐντοπίων μεταναστευόντων εἰς Ἀμερικὴν, καὶ ἱκανοὶ τοῦ ἰνδικοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοί, χρονομετροῦντες τὰς ἀδείας των εἰς περιοδείαν τῆς γῆς.

Κατὰ τὸν διάπλου ἐκείνον οὐδὲν συνέβη ἐκτακτόν. Τὸ ἀτμόπλοιον, ἀναπανόμενον ἐπὶ τῶν εὐρέων του τροχῶν καὶ στηριζόμενον διὰ τῆς ἰσχυρᾶς του ἰστιφορίας, πολὺ ὀλίγον διετοίχει, καὶ ὁ εἰρηνικὸς ὠκεανὸς ἐφαίνετο δικαιολογίαν τὴν ὀνομασίαν του. Ὁ κ. Φόγ ἦν ἥρεμος καὶ σιωπηλὸς ὡς συνήθως, ἡ δὲ νεαρά του συνοδὸς ἠσθάνετο ἐπὶ μάλλον ὅτι ἄλλοι πλὴν τῆς εὐγνωμοσύνης δεσφαί προσήλουν αὐτὴν εἰς τὸν ἄνδρα ἐκείνον. Ἡ συμπηρὰ ἐκεῖνη καὶ τοσοῦτον γενναία φύσις προὔξενε εἰς αὐτὴν ζωηρότερον ἢ ὅσον ἐνόμιζεν ἐντύπωσιν, καὶ χωρὶς σχεδὸν νὰ τὸ ἐννοῇ κατελάμβανον αὐτὴν αἰσθήματα, ἅτινα οὐδόλως ἐφαίνοντο ἐπιδρῶντα ἐπὶ τοῦ αἰνιγματώδους κ. Φόγ.

Πλὴν δὲ τούτου ἡ κ. Ἄουδᾶ διεσφέρετο ζωηρότατα ὑπὲρ τῶν σχεδίων τοῦ εὐπατρίδου. Ἀνησυχοῦσα ἐνεκα τῶν ἐμποδίων, ἅτινα δυνατόν ἦτο νὰ διακινδυνεύσωσι τὴν ἐπιτυχίαν τῆς περιοδείας, ἐλάλει συχνάκις μετὰ τοῦ Πονηρίδου, ὅστις εἶχεν ἤδη κάλλιστα διαγνώσει τὴν κατάστασιν τῆς καρδίας τῆς. Ὁ χροστός νέος εἶχε τυρλὴν πλέον καὶ ἀπερίοριστον πίστιν πρὸς τὸν κύριόν του· πανηγυρίζων δὲ τὴν ἐντιμότητα, τὴν γενναϊότητα καὶ τὴν ἀρσίσωσιν τοῦ Φιλέα Φόγ, ἐνεθάρρυνε συγγράτως τὴν κ. Ἄουδᾶ περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς ὀδοιπορίας, ἐπαναλαμβάνων πολλὰκις, ὅτι τὸ δύσκαλον εἶχεν ἤδη κατορθωθῆ, ὅτι εἶχον ἐξέλθει πλέον τῶν φανταστικῶν ἐκείνων χωρῶν τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, ὅτι ἐπέστρεφον εἰς κράτη πολιτισμένα, καὶ ὅτι τέλος πάντων ἢ μετὰξὺ ἁγίου Φραγκίσκου καὶ Νέας

Γόρκης άμαξοστοιγία και ό υπερωκεάνειος μέχρι Λονδίνου διάπλους ήβελον βεβαίως περατώσει έντός τής τεταγμένης προθεσμίας τήν αδύνατον εκείνην περιοδοίαν τής γής.

Τήν έννάτην ημέραν μετά τόν εκ Ύοκοχάμας άπόπλου αὐτοῦ, ό κ. Φόγ είχε διατρέξει τό ήμισυ ακριβώς τής γήινης σφαιρας. Διότι τήν 23 Νοεμβρίου ό Στρατηγός Γράντ διέβαινε τόν έκατοστόν όγδοηκοστόν μεσημβρινόν, έφ'ού, κατά τό νότιον ήμισφαίριον, εύρίσκονται οι αντίποδες τοῦ Λονδίνου. Καί είχε μόν αλκωθώς ό Φιλίας δαπανήσει πενήτηντα δύο ημέρας ήδη εκ τών εις διάθεσιν αὐτοῦ όγδοήκοντα, και τῷ υπελείποντο εικοσιοκτώ έτι μόνον. Άλλα παρατηρητέον, ότι ό άγγλος ευπατρίδης είχε πραγματικώς διανύσει πλέον τών δύο τρίτων τής όλης περιοδείας, καιτοι εκ τής διαφορής τών μεσημβρινών έφαινετο ότι είχε διατρέξει τό ήμισυ μόνον. Πόσαι αλκωθώς σκαλιοδρομιαί από Λονδίνου εις Άδεν, από Άδεν εις Βομβάην, από Καλκούτης εις Σιγκαπόρην και από ταύτης εις Ύοκοχάμαν! Η κατ' ευθειαν απόστασις επί τοῦ πενήτηκοστοῦ παραλλήλου, έφ'ού κείται τό Λονδίνον ήθελεν είναι δώδεκα περίπου χιλιάδες μιλίων, ένφ' ό Φιλίας Φόγ ήναγκάζετο, υπό τών ιδιοτροπιών τών μεταγωγικών μέσων, να διανύση εικοσιέξ χιλιάδας μιλίων. έξ ών είχαν ήδη διανύσει τās δεκαεπτά χιλιάδας και πεντακόσια τήν εικοστήν τρίτην Νοεμβρίου. Άλλα τοῦ λοιποῦ ή όδός ήτο ευθεία, και δέν υπήρχε πλέον ό Φιζ, όπως παρεμβάλλη προσκόμματα.

Τήν ημέραν εκείνην ήσθάνθη μεγάλην τινά χαράν ό Πονηρίδης. Έπιθυμείται ό αναγνώστης, ότι ό σκληροτράχηλος νέος επέμεινε διατηρών τήν ώραν τοῦ Λονδίνου επί τοῦ περιφήμου οικουγενιακοῦ ώρολογίου του, υπολαμβάνων έσφαλμένες τās ώρας πάντων τών μερών, ήθεν διήρχετο. Τήν ημέραν λοιπόν εκείνην, καιτοι ό Πονηρίδης ουδέποτε είχε βραδύνει ουδέ ταχύνει τό ώρολόγιόν του, εύρέθη τοῦτο σύμφωνον προς τās χρονόμετρα τοῦ άτμοπλοίου.

Όποιος υπήρξε τοῦ Πονηρίδου ό θρίαμβος εύκόλως έννοεῖται. Μεγάλην δέ θά είχε διάθεσιν να ήκουε τί θά έλεγεν ό Φιζ, αν ήτο παρών.

— Τί ιστορίας, διελογίζετο, μου έλεγεν αὐτός ό κατεργάρης, ... και ήλιον και σελήνην... οὐτ' έγώ δέν ήξεύρω! Να ήκουε κανεις αὐτους τους ανθρώπους, θά κατασκευάζε, μα τό ναί, θαυμάσια ώρολόγια. Καλά ήμουν έγώ βεβαιος, ότι θ' άπεφάσιζε τέλος πάντων ό ήλιος να κανονισθῆ με τό ώρολόγιόν μου.

Ηγνόςι όμως ό Πονηρίδης, ότι αν ό δίσκος τοῦ ώρολογίου του ήτο διχρημένος εις εικοσιτέσσαρας ώρας, ως τās Ιταλικά δημοσία ώρολόγια, ουδένα θά είχεν ουτος λόγον θριάμβου, καθότι ένφ' τās ώρολόγια τοῦ άτμοπλοίου έδεικνυον τήν έννάτην ώραν τής πρωίας, ό λεπτοδείκτης

και ό ώροδείκτης τοῦ ιδικοῦ του ώρολογίου θά έδεικνυον τήν έννάτην ώραν τής έσπέρας' τουτέστι τήν εικοστήν πρώτην ώραν μετά τό μεσονύκτιον, — διαφορά ίση ακριβώς προς τήν μεταξὺ Λονδίνου και τοῦ έκατοστοῦ όγδοηκοστοῦ μεσημβρινοῦ.

Άλλ' αν ό Φιζ είχε τήν ικανότητα να εξηγήσῃ τό καθαρώς φυσικόν εκείνο γεγονός, ό Πονηρίδης αναμφιβόλως ήθελεν είναι πάντῃ άνίκανος, αν ουχι να τό έννοήσῃ, τουλάχιστον να τό παραδεχθῆ. Όπως δήποτε, αν αφήνης τό αδύνατον ένίνετο δυνατόν, και ό αστυνομικός επιθεωρητής έφαινετο τήν στιγμήν εκείνην επί τοῦ άτμοκινήτου, πιθανόν είναι ότι ό Πονηρίδης, εύλογώτατα μνησικακών, άλλην ύπόθεσιν και κατ' άλλον τρόπον ήθελε συζητήσει μετ' αὐτοῦ.

Πού όμως ήτο ό Φιζ τήν στιγμήν εκείνην; Ό Φιζ ήτο ακριβώς επί τοῦ Στρατηγού Γράντ. Άφικόμενος εις Ύοκοχάμαν, άπεχωρίσθη τοῦ κ. Φόγ, δν έσκόπει να επανέρη έντός τής ημέρας, και κατευθύνθη άμέσως εις τόν Άγγλον πρόξενον. Εὔρε δέ τέλος πορ' αὐτῷ τό ένταγμα συλλήψεως, ήπερ τρέχον κατόπιν του από τής Βομβάης, έφερεν ήδη ήμερομηνίαν τεσσαράκοντα ήμερῶν, και τῷ είχεν άποσταλῆ από τοῦ Χόγγ-Κόγγ δια τοῦ άτμοπλοίου Καρνάτικ, έφ'ού υπετίθετο ότι εύρίσκετο και αὐτός. Άς φαντασθῆ τις, όποία υπήρξεν ή άγανάκτησις τοῦ αστυνομικοῦ πράκτορος. Να εβήσῃ τό ένταγμα και να μη χρησιμεύῃ πλέον! Ό κ. Φόγ είχε καταλίπει ήδη τās Άγγλικάς κτήσεις, και προς σύλληψιν αὐτοῦ άπητείτο εκδοσις τακτική.

— Έστω! διελογίσθη ό Φιζ μετά τήν πρώτην στιγμήν τής όργής' τό ένταγμα μου δέν χρημεύει έδῶ, αλλά θά χρησιμεύσῃ εις τήν Άγγλίαν. Ό κατεργάρης αὐτός φαίνεται ότι επανέρχεται εις τήν πατρίδα του, νομίζων ότι ή αστυνομία έχασε τās ίχνη του. Έγώ θά τόν παρακολουθήσω έως εκεί. Άς προς τās χήματα, ό Θεός να δώσῃ να σώζεται αὐόμη τίποτε! Άλλά ό φίλος εξώδευσεν έως τόρα πλέον τών πέντε χιλιάδων λιρών εις ναύλους, άμοιβάς, δικας, πρόστιμα, έλέφαντας, και γίλις άλλα έξοδα. Τί να γείνη! ή Τράπεζα επί τέλους δέν θά πτωχύνῃ δι' αὐτό.

Ταῦτα αποφασίσας, επέβη πάραυτα τοῦ Στρατηγού Γράντ' ήτο δ' επί τοῦ άτμοπλοίου ότι ήλθον ό κ. Φόγ και ή κ. Άουδά! Αναγνωρίσας μετά πολλῆς του εκπλήξεως τόν Πονηρίδην υπό τήν άλλόκοτον ένδυμασίαν του, εκρύβη πάραυτα εις τόν κοιτωνίσκον του. Ινα άποσύνη εξήγησιν άκροσφαλή και κινδυνώδη, ήλιπζε δέ ότι, χάρις εις τόν αριθμόν τών επιβατῶν ήθελε διαφύγει τόν εσθραλμόν τοῦ έχθεοῦ του, ... ότε, κακῆ του μοίρα, τήν ημέραν ακριβώς εκείνην εύρέθη αντιμετώπος του επί τής πρώρας τοῦ άτμοκινήτου.

Ό Πονηρίδης τόν ήρπασεν εύθως από τόν λά-

ρυγγα, χωρίς τινος άλλης εξηγήσεως, και, προς μεγίστην ευχαρίστησιν άμερικανών τινων, οἱτινες άμέσως έστοιχημάτισαν υπέρ αὐτοῦ, ένίναζε τήν ράχιν τοῦ δυστυχούς αστυνομικοῦ υπαλλήλου δια γρονθοκοπίας μεγαλοπρεπούς, ήτις κατέδειξε τήν μεγάλην υπεροχὴν τής γαλλικῆς πυγμαγίας υπέρ τήν άγγλικήν.

Άφού ό γάλλος έτελείωσε, ήσθάνθη εαυτόν ήσυχότερον και πως ανακουφισθέντα. Ό Φιζ άνηγήροθη, κακῶς έχων, και θεωρῶν τόν αντίπαλόν του, τῷ εῖπεν ακάκως:

- Έτελείωσε;
- Προς τό παρόν.
- Τότε έλα να όμιλήσωμεν.
- Να όμ. . .
- Προς τό συμφέρον τοῦ αὐθέντου σου.

Ό Πονηρίδης σαγηνευθείς οὕτως εῖπεν υπό τής άπαθείας εκείνης, παρηκολούθησε τόν αστυνομικόν υπάλληλον, και μετ' ολίγον εκάθισαν άμφοτέροι επί τής πρώρας τοῦ άτμοκινήτου.

— Μ' εδειρες, εῖπεν ό Φιζ. Πολύ καλά' τό έπερίμενα. Τόρα άκουσέ με. Έως τόρα ήμην έχθρός τοῦ κ. Φόγ, άλλ' εις τό μέλλον θά βοηθήσω τās σχέδιά του.

— Τέλος πάντων! άνέκραξεν ό Πονηρίδης, έπέισθες ότι είναι τίμιος άνθρωπος;

— Όχι, απήντησεν ψυχρῶς ό Φιζ, τόν νομίζω πάντοτε κλέπτην, . . . Πσυγα! μη κινῆσαι, και άρπάξέ με να τελειώσω! Ένώσω ό κ. Φόγ εύρίσκετο εις άγγλικόν έδαφος, συμφέρον μου ήτο να τόν κρατήσω επ' αὐτοῦ, έως ου λάβω ένταγμα συλλήψεως. Έκαμα προς τοῦτο ή, τι ήμπόρεσα. Ηξάπεστειλα εναντίον του τους ίερεῖς τής Βομβάης, σ' έμέθυσα εις τό Χόγγ-Κόγγ, σ' έχώρισα από τόν αὐθέντην σου, και τόν έκαμα να μη προσβιάσῃ τό άτμοκίνητον τής Ύοκοχάμας. . .

Ό Πονηρίδης ήκουε σρίγγων τους γρόνθους του.

— Τόρα όμως, επανέλαθεν ό Φιζ, ό κ. Φόγ φαίνεται ότι επιστρέφει εις τήν Άγγλίαν. Έστω' θά τόν παρακολουθήσω έως εκεί. Άλλά τοῦ λοιποῦ θά προσπαθήσω να εξουαλύνω τόν δρόμον του με ήσον ζήλον προσεπάθησα έως τόρα να τοῦ παρεμβάλλω έμπόδια. Βλέπεις λοιπόν ότι μετέβαλα σχέδιον, και μετέβαλα διότι τό συμφέρον μου τό απαιτεί. Σου προσθέτω δέ, ότι έχεις τό ίδιον συμφέρον με τό ιδικόν μου, διότι εις τήν Άγγλίαν μόνον θά μάθης αν υπακρετείς εγκληματίαν ή τίμιον άνθρωπον.

Ό Πονηρίδης ήκουσε τόν Φιζ προσεκτικώτατα, και επέισθη ότι ό Φιζ έλάλει ειλικρινῶς.

— Είμεθα φίλοι; ήρώτησεν ό Φιζ

— Φίλοι όχι, απήντησεν ό Πονηρίδης, αλλά σύμμαχοι, και πόλιν με πāsάν μας επιφύλαξιν, διότι εις τό ελάχιστον σημείον προδοσίας σου στρήσω τό καρδί!

— Σύμφωνοι, εῖπεν ήσύχως ό αστυνομικός επιθεωρητής.

Μετά ένδεκα ήμέρας, τήν τρίτην Δεκεμβρίου, ό Στρατηγός Γράντ εισέπλεεν εις τόν κόλπον τής Χρυσῆς Πύλης και ήγκυροβόλει εις Άγιον Φραγκίσκον.

Ό κ. Φόγ ουδέ μιās ήμέρας είχεν έτι κέρδος ή ζήμιαν.

[Έπεται συνέχεια.]

ΠΕΡΙ ΕΓΩΪΣΜΟΥ

(Κατά τόν Alibert)

Έπιθυμείτε να μάθητε τί είναι ό έγωΐσμός; Θεωρήσατε στρατόν τραπέντα εις φυγήν, ήττηθέντα συγχρόνως υπό τε τής ισχύος τών όπλων και τής δριμύτητος τής εποχής' δέν υπάρχει πλέον ή ένωσις εκείνη τών ατόμων τόσω γενναίων όσω και άφρωσιωμένων, άνυπομόνων να θριαμβεύωσιν, ή όρμη θεία όδηγεί προς τόν ένδοξότερον σκοπόν' δέν υπάρχει πλέον ή δύναμις εκείνη τών θελήσεων ύποτασσομένων εις τό αὐτό σχέδιον, ύπακουουσών εις τό αὐτό σημείον' είναι συγκεχυμένον άθροισμα ανθρώπων μεριμνώντων περι τής ατομικότητός των, συστρεφομένων περι εαυτούς, μη γνωρίζοντων πλέον ουτε συντρόφους ουτε άρχηγούς, εγκυκαταλειπομένων άμοιβαίως, παραγνωρίζοντων πāsαν πειθαρχίαν, παραδιδόμενων άμέτρως εις τήν σύλληψιν και εις πāsας τής άπειθαρχίας τās άταξίας. Έκαστος στρατιώτης νομίζει εαυτόν μόνον, ή μάλλον εῖπειν, άπομονούται εκ τών συστρατιωτῶν αὐτοῦ, Ινα μη ύπακούσῃ ή εις τās πλεονεκτικάς όρμās του. Οὐδέν έστι δι' αὐτόν ιερὸν όσάκις πρόκειται να καταπαύσῃ τήν δίψαν του ή να κορέσῃ τήν άθεράπευτον πείναν του.

Παραβάλλετε προς τήν περιγραφὴν ταύτην έτέραν ναυαγίου εν μέσω τών υπό φουερας τρικυμίας έξαγριωμένων κυμάτων. Φαντάσθητε πλοϊον καθιστάμενον επί πολλάς ήμέρας παίγνιον τών καταγιγίδων και άπειλούμενον να συντριβῆ κατά βράχον. Τ' άγανθῆ πελάγη άντηχοῦσιν εκ τών σπαραξικαρδίων φωνῶν όλοκλήρου τοῦ πληρώματος. Τί δύνανται εϋθραυστοί τινες σανίδες εναντίον τοσοῦτων ήμιανεωγμένων άθύσσων; Η ταπεινώσις τότε τών ανθρωπίνων καρδιῶν παρουσιάζει τό ειδεχθέστερον και φοβερώτερον θέαμα. Η πείνα εκδηλοῦται' δέν άκούεται πλέον ή φωνή τοῦ πλιάρχου' ανθρωποι τόσον έγγύς εις τόν θάνατον πολμῶσι μάλιστα να στρέφονται κατά τοῦ άρχηγού των και να μέμφονται αὐτοῦ ως αἰτίου τής κοινῆς συμφορῆς. Η μανία και ή άπελπισία θαμβοῦσιν αὐτούς' οι επιβάται άλληλομάχονται' έρίζουσι περι καρποῦ τινος, περι έναπομείναντος τεμαχίου άρτου. Έν μόνον αίσθημα ζωογονεῖ τό πλῆθος' τό αίσθημα τής αυτοσυντηρήσεως και τής επιβιώσεως επί τινας' στιγμās τών τής ά-

τυχίας συντρόφων των. Τὸ ἐγὼ, τὸ φοβερόν ἐγὼ προσφέρεται παρ' ὅλων τῶν στομάτων. Ὁ ἐγωϊσμός φαίνεται καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς θωπείας ἅς ἐπιδαψιλεύουσι πρὸς τοὺς ξένους ναύτας οἱ πινες προσέρχονται εἰς βοήθειάν των.

Προτιμᾶτε νὰ ἴδῃτε τὸν ἐγωϊστὴν οἷος παρουσιάζεται ἐν τῷ κόλπῳ τῶν ἡμετέρων πόλεων καὶ ἐν τῇ συνήθει τοῦ βίου καταστάσει; ἔστὲ ὁ μάρτυς ἐνός ἐκ τῶν μεγαλοπρεπῶν συμποσίων εἰς ἃ παρευρίσκειται τὸ ἐπαγθὲς πρόσωπόν του· ἐνταῦθα κυρίως ἐκδηλοῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἰδίας του συντηρήσεως. Ἰδιοποιεῖται τὴν καλλιτέραν θέσιν· σφετερίζεται τὰ ἐκλεκτότερα ἐδέσματα· οὐδὲν ἔθιμον σέβεται· παραβαίνει ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τοὺς κανόνας τῆς εὐπρεπείας· καταπιέζει τοὺς γείτονας του διὰ τῶν ἀνοικειῶν τρόπων του· διὰ τῆς πλήρους παραλείψεως τῶν ὑπὸ τῆς ἐθιμοταξίας ἐπιβαλλομένων καθηκόντων, διὰ τῆς ἀπερισκεψίας τῶν ἐρωτησέων του, διὰ τοῦ δεσποτισμοῦ τῆς συνομιλίας του· ἐν διαστήματι ὀλίγων δευτερολέπτων ἢ λαυμαργία του ἐξερράισεν ὅ,τι ὑπάρχει ἐκλεκτότερον καὶ μᾶλλον ἐπιζήτητον. Τὸ συμπόσιον ἐτελείωσεν· ἀποσύρεται εἰς τινὰ γωνίαν· φοβεῖται μὴ αἰ συνδιαλέξῃς τῶν ἄλλων συμποσιαστῶν θορυβήσῃσιν ἢ διακόψῃσιν τὴν ἡσυχον πορείαν τῆς πέψεώς του.

Ὁ ἐγωϊσμός δὲ εἶνε τὸ σύνθημα ἐλάττωμα τῶν ἀγάμων καὶ πάντων τῶν ἀνθισταμένων εἰς τὸ ὁρμώμενον τῶν κοινωνικῶν σχέσεων· εἶνε προσέτι τὸ ἐλάττωμα τῶν γερόντων, τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν καχεκτικῶν. Παρατηρήσατε τὸν ὄχληρον ἐκεῖνον θνητὸν ὄστις πρὸ πολλοῦ κατατρέχεται ὑφ' ὅλων τῶν συμπτωμάτων τῆς ὑποχονδρίας. Ὁ ὑπέρμετρος ἔρως τοῦ βίου ὁδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὰ μεταλλικὰ ὕδατα· εἶνε ὁ ἐντελής τύπος τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Μόλις ἐγκαθίσταται καὶ ἀπασχολεῖ μόνος ὅλους τοὺς ὑπηρετάς τιῦ ξενοδοχείου· ἢ φωνῇ του ἐπικρατεῖ τῆς φωνῆς πάντων τῶν προσελθόντων· τρέχει πρὸς ζήτησιν ἱατρῶν· κατενοχλεῖ αὐτοὺς δι' ἀνωφελῶν καὶ ἀηδῶν λεπτομερειῶν· δὲν ὁμιλεῖ αὐτοῖς ἢ περὶ τῶν ἐντεραλγιῶν του, περὶ τῶν ἐπιπόνων πέψεών του, κ.τ.λ. Ἐὰν διηγήται τις αὐτῷ τὰ πάθη τῶν ἄλλων, φαίνεται ἀφρημένος καὶ ὄνειροπλῶν· ἀγνοεῖ τὴν φιλανθρωπίαν, τὴν ἐλεημοσύνην, τὰς λύπας. Δὲν ὑπάρχει ἀπολύτως δι' αὐτὸν ἐν τῷ κόσμῳ ἢ μία καὶ μόνη συμφορὰ· ἢ νόσος ὑφ' ἧς προσεδιήθη.

Παρατηροῦσιν οἱ φυσιολόγοι ὅτι τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἀπαντᾷ συχνότερον ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ ἢ ἐν τῇ ἀτελείᾳ τοῦ φυσικοῦ ἡμῶν ὀργανισμοῦ. Ἐὰν ἐδύνατό τις κατὰ θέλησιν ν' αφαιρέσῃ ἀλληλοδιαδόχως μίαν ἢ δύο αἰσθήσεις ἀτόμου τινός καὶ νὰ ἐλαττώσῃ αὐτῷ οὕτως τὴν φυσικὴν δύναμιν τῆς σχέσεως, ἤθελεν αὐξήσει

τὴν ἀτομικότητά του. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιέργοι ἐγένοντο παρατηρήσεις εἰς τὰ Καταστήματα τῶν Κομφαλάων καὶ τῶν Τυφλογενῶν. Μετὰ ποίας ἀπληστίας οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν διενέμοντο τὰ λάφυρα τῶν συμμαθητῶν αὐτῶν ἐκείνων οἵτινες ὑπέπιπτον εἰς ἀσθένειάν τινα. Ἐντεῦθεν προσέρχεται ἢ κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἀπαγόρευσις ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς Ἀββᾶ Sicard τοῦ εἶδους τούτου τῶν διανομῶν. Ἐλεγεν ὅτι αὐταὶ ἦσαν λίαν λυπηραὶ διὰ τὴν ψυχὴν καὶ ὅτι καθίστων πολὺ φανεράν τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων. Οἱ εὐχθῆεις, οἱ ἠλίθιοι καὶ διάφοροι παράφρονες ζῶσιν ὁμοίως ἐν πλήρει ἀνεξαρτησίᾳ ἀπὸ παντὸς τοῦ περικυκλοῦντος αὐτοῦ· βιοῦσιν ἐν διαρκεί ἐγωϊσμῷ.

Ἡ λέξις ἧς χρῶνται ἵνα παραστήσωσι τὸ ἴδιον αἶσθημα, περὶ οὗ ὁ λόγος, εἶνε μία τῶν ἐπιτυχεστέρων τῆς ἡμετέρας γλώσσης· εἶνε λίαν κατάλληλος ὅπως ἐκφράσῃ τὴν ἐνδόμυχον ταύτην κίνησιν τῆς ψυχῆς δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος διευθύνει τὰς βολὰς του πρὸς ἑαυτὸν καὶ ἀφίσταται τοῦ ἀγαθοῦ ὅπερ ὄφειλεν ἢ ἐδύνατο νὰ κάμῃ εἰς τοὺς ὁμοίους του. Ὁ ἐγωϊσμός εἶνε ἡ κορωνὴ τῶν προσωπιῶν ἡμῶν παθῶν. Εἶνε ἀσθένεια δυστυχῶς κοινοτάτη, διακυβεύουσα πολλάκις τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἐκδηλωθεῖσα ὑπὸ πολλὰς μορφὰς κατὰ πάσας τοῦ πολιτισμοῦ τὰς ἐποχάς.

Εἰ καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀποβαίνει οὐδὲν ἥττον μισητὸν ἐλάττωμα, ἐὰν μὴ περικληθῆται ἐντὸς νομίμων ὁρίων. Ὁ ἄνθρωπος ὁ παραγνωρίζων τὰς κοινωνικὰς του σχέσεις εἶνε πάντοτε ἔνοχος πρὸς τοὺς ὁμοίους του. Διὸ εἶνε ὁμολογούμενον ὅτι ἔπρεπε νὰ κρύπτωμεν ἐπιμελῶς τὸ πρῶτον τοῦτο ἐλαττήριον τῆς ἡμετέρας διαρκείας καὶ διατηρήσεως. Εἶνε ἐλάττωμα ἀσχυνητὸν ὅπερ δὲν ἐπιδοκιμάζει τις πλείοτερον τῆς φιλαργυρίας.

Ὁ ἐγωϊστὴς λοιπὸν εἶνε ὃν οὐσιωδῶς ἀντικοινωνικὸν· εἶνε δοῦλος στρεφόμενος ἀκαταπαύστως περὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ ὀργανισμόν καὶ μὴ ἀναγνωρίζων ἕτερον νόμον ἢ τὸν ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ ἐπιβαλλόμενον· διατελεῖ, τρόπον τινά, ὑπὸ τὴν δουλείαν τῶν βαναυσωτέρων ὀρέξεών του· δὲν βλέπει πρὸ αὐτοῦ ἢ τὸ παρὸν καὶ διέρχεται τὸν βίον αὐτοῦ ὀλόκληρον διευθετῶν τὴν ὕλικήν του περιουσίαν· οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην καταβάλλει προσπάθειαν ἵνα υπερβῇ τὸν κύκλον τῶν κινούντων αὐτὸν συμφερόντων. Μόνον περὶ τῶν στιγμιαίων ἀπολαύσεων ἀπασχολεῖται ὁ νοῦς του. θεωρεῖ ἑαυτὸν ὡς τὸ πρῶτον καὶ σπουδαιότερον μέρος τῆς δημιουργίας· προτιμᾷ ὅλων τὴν ἀφόρητον ἀτομικότητά του· οἰκειοποιεῖται πᾶν ὅ,τι τὸν ἐνδιαιφέρει.

Τίς ἤθελε πιστεῦσαι ὅτι ὁ ἐγωϊσμός δύναται

νὰ συμμιγθῇ μετὰ τῶν φύσει γενναιοτέρων παθῶν; Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξ αὐτοῦ ἐμπνεόμενος καὶ ἐν αὐτῷ ἀκόμη τῷ αἰσθηματι τοῦ ἔρωτος εἶνε ὅλος προσωπικότης. Θέλει νὰ ἐπιτύχῃ τὴν χεῖρα νέας γυναικὸς καθ' ὅλα τελείας, ἧς ἢ λαμπρὰ παρουσία θὰ ἐδύνατο ν' αὐξήσῃ τὴν ἰδικήν του· γοητευμένος ἐκ τῶν θελγῆτρων της, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τοῦ πλοῦτου αὐτῆς ἀφαρπαζόμενος, ὀλίγον φροντίζει ν' ἀγαπηθῇ παρ' αὐτῆς, ἀρκεῖ νὰ τὴν θυσιάσωσιν εἰς τὰς ἐπιθυμίας του· οὐδὲν θέλει νὰ διανεύῃ μετὰ τῆς μελλούσης συντρόφου του· δὲν ἐπιφραδύμει ἢ νὰ καταστῇ κύριος αὐτῆς· ἢ προῖξ καὶ ἢ ὑπακοή της τῷ ἀρκοῦσι· θὰ διαμείνῃ μόνος καὶ πρὸς τὴν στενοτέραν ἀκόμη τῶν σχέσεων.

Ἐπάρχουσι περιστάσεις καθ' ἃς ὁ ἐγωϊσμός καταλαμβάνει καὶ διαφθείρει τοὺς ἀνθρώπους ἀθρόους· τοιοῦτος εἶνε ὁ χαρακτηρίζων τὴν πτώσιν τῶν καιωνίων· ὁ ἐγωϊσμός οὗτος ἔκαμε νὰ νομίσωσι φιλόσοφοι τινες ὅτι τὸ προσωπικὸν συμφέρον ἦτο τὸ μοναδικὸν ἐλαττήριον τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων. Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀττικῶ πρὸς τὸν Κικέρωνα δύνανται νὰ παράσχωσιν ἡμῖν ἰδέαν περὶ τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς εἰς τὸν τρόπον τοῦ αἰσθάνεσθαι τῶν Ῥωμαίων. Τὴν πρὸς τὴν πατρίδα γλυκεῖαν ἀφοσίωσιν εἶχε διαδεχθῆ ἀφροντισία διὰ τὸ Κράτος, ὑποθαλαπωμένη ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἐπικούρου, ἀρχῶν μεγάλως δικαιοσύνην τὴν κακὴν ἰδέαν ἣν ὁ Κάτων εἶχε περὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας.

Κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους ὡμίλησαν ἄλλως τρόπους περὶ τῆς περιφθόρου ἐκείνης αἰρέσεως ἧτις εἶχε ποτὲ διασπαρῆ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἧτις εἶχεν ἀναθιβάσει εἰς σύστημα, τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Οἱ ὑποτιθέμενοι οὗτοι σοφοὶ ἤξιον νὰ μὴ ἐμβάλλῃ τις ἐν τῇ ψυχῇ ἢ αἰσθήματα γλυκέα. Ἀπόθων τὰ βίαια συναισθηματα· ἡδέως καὶ ἡρέμα ἀνεκίνοιζον τὸ ἀνθρώπινον σύστημα καὶ εἰς τὸ θελγῆτρον τοῦτο, ὅπερ δὲν δύναται τις νὰ ὀρίσῃ, πείρειχον τὴν ὀνομασίαν ἡδονῆς. Ἐδύνατό τις νὰ συγκρίνῃ αὐτοὺς πρὸς τὰς ζωηρὰς καὶ λαμπούσας ἐκείνας χρυσαλλίδας αἰτίνας ἀφαιρούσαι τὸν χυμὸν ἐξ ὅλων τῶν ἀνθῶν. Ἦσαν φαῖδροι κοσμοπολίται, ἀγνοοῦντες καὶ τὴν θλίψιν αὐτὴν ἣν προξενεῖ ἢ ἀπώλεια τῆς πατρίδος. Ἐκαστοῦ μόνον τὰς γλυκύτητας τῆς φιλίας, ἧκιστα ἀνασυχοῦντες περὶ τῶν μεταβολῶν αὐτῆς. Δὲν συνεδῶντο ἢ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἵτινες συνετέλουν εἰς τὰς ἀπολάσεις των. Ἐμπαροῦντο τρόπον τινά μετ' αὐτῶν τιμητικὰς ἐνφράσεις, φιλοφροσύνας, ὑπηρεσίας καὶ τὰ παρόμοια. Ἐπεδίωκον τὰς γυναῖκας χωρὶς οὐδεμίαν δι' αὐτὰς νὰ αἰσθάνωνται ἀνησυχίαν, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς χάριν τῆς ἡδονῆς ἣν αὐταὶ παρέχουσιν. Ἦσαν καθόλου ἀναίσθητοι πρὸς τὰς ἀπωλείας τῆς καρδίας καὶ τῆς τύχης. Ἦδον ἢ τις τοὺς ἐγκατέ-

λειπεν, ἔτρεχον κατόπιν ἐτέρας· ἀπέφευγον ὅλα τὰ μέρη ἐνθα ἦτο δυνατόν ν' ἀπαντήσωσιν ἀντικείμενόν τι θλίψεως. Ἦσαν ξένοι πρὸς τὸ μῖσος, τὸν φθόνον, τὴν φιλοδοξίαν, πάθη λίαν δυσφόρητα διὰ τὸν βίον. Οὐδὲν ἐπόθουν ἐκ τῶν προξενούντων τὴν ταραχὴν καὶ τὴν σύγχισιν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς. Βεβαίως εἶνε ὅτι τοσοῦτον ἦσαν ἐπιεικεῖς διὰ τὰς ὕβρεις ὧν ἐνίοτε καθίσταντο τὸ ἀντικείμενον, ὥστε μόλις αὐταὶ ἐπέψαυον τὴν ἐπιδερμίδα των. Ἦ ἀφροντισία των καθίστα αὐτοὺς ἀτρότους πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὰς δυσχερείας τοῦ βίου. Τέλος, τὸ μέγα ἀφόρητον τῶν φιλοσόφων τούτων ἦτο νὰ καταστήσωσιν τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῶν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς τῶν ἄλλων. Ἄπασα ἢ εὐτυχία αὐτῶν ἦτο ἐνδόμυχος καὶ συγκεντρωμένη ἐν ἑαυτοῖς. Εἶχον ἐκλεπτύνει τὸ δόγμα των μέχρι μετριάσεως τῶν ἡδονῶν των ἵνα αἰσθάνωνται ταύτας πλείοτερον. Ἦγάπων ἐν τούτοις τὴν πολυτέλειαν, τὰ ἐδέσματα, τὴν εὐωχίαν· ἐκαλλωπιζόντο ἐπιτεταδευμένως καὶ ἔπρεον πορφύραν· ἦσαν μετριάφρονες ἐγωῖσταὶ ἐξ ἐκείνων ὧν παραδείγματα ἀνευρίσκει τις εἰσέτι καὶ παρ' ἡμῖν.

Δι' οἰουδήποτε τέλος θελγῆτρον καὶ ἂν τὸ περιουσιῆται τις, τὸ ἀποκλειστικὸν αἶσθημα ὁπερ ὁ ἄνθρωπος ἐκδηλοῖ δι' ἑαυτὸν, εἶνε ἀξιομισήστον. Δυσκόλως ἀνεγείται τις τὸν ἀντικαθιστῶντα εἰς τὰ ἡδύτερα αἰσθήματα τὰς κοινοτέρας ὀρέξεις του. Ἦ τὴν ἐποψίν ταύτην, εὐρίσκειται εἰς διαφωνίαν πρὸς τοὺς ὁμοίους του· διαγίγει ξένος πάσης στοργῆς καὶ πάσης σχέσεως· εἶνε ἀποκεχωρισμένος ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τοῦ συνέχοντος ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ κοινωνικοῦ σώματος· οἱ σύγγηροί του τὸν ἀπωθοῦσιν ὡς κακὸν τοῦ βίου συμπότην· ὁ θάνατός του δὲν διεγείρει τὴν ἐλαχίστην λύπην. Ὁ κόσμος περιχαρῆς ἀπαλάσσειται τοῦ ἀνωφελούς ἀνθρώπου, ὅστις μετ' οὐδενός ἠθέλησεν ἀναιδέως οὔτε τὰς ἡδονὰς του, οὔτε τὴν εὐτυχίαν του.

A. I. ΓΑΛΙΑΤΕΑΣ.

ΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΑΣ

Ἡ ἀρχαία δημοκρατία τῆς Ἑνετίας ἦτο διηρημένη εἰς δύο δημοκρατίας· τὴν τῶν Ἑνετῶν καὶ τὴν τῶν περιστερῶν. Ὁ ἐκ θαλασσοπόρων οὗτος λαός, ὅστις εἶχεν οἰκοδομήσει τὴν πρωτεύουσάν του ἐπὶ τοῦ πελάγους, ἠγάπα τὰς περιστεράς, οὐχὶ βεβαίως διὰ νὰ τὰς θέτῃ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ὅπως τὰς ἀγαπῶμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ διότι τῷ ἐνεθύμιζον τὴν περιστεράν τοῦ Νῆο. Αἱ περιστεραὶ τῆς Ἑνετίας καθίπταντο οἰκείως ἐφ' ὅλων τῶν πλοίων ἅτινα μετὰ μεγακρυσμένον ταξείδιον, ἐπλησίαζον πρὸς τὸ Λίδον. Βλέποντες τὰς περιστεράς, οἱ Ἑνετοὶ ἐχαίρειζον ἤδη τὴν Ἑνετίαν ὡς ἐγὼ χαίρειζω μακρόθεν τὴν Γαλλίαν ὅταν ἐφημερὶς τῶν Παρισίων ἐξαπλοῖ τὰς πτέρυγας τῆς εἰς τὸ καφενεῖον Φλοριάν.

Ἑνετοὶ τινες, παικτικώτεροι ἀπῆρχοντο τῆς

Ἐνετίας φέροντες ἐκείθεν μεθ' ἑαυτῶν περισσεύρας ὡς ἔμψυχον ἐνθύμημα τῆς ἀπομακρυσμένης πατρίδος, πρὸ πάντων ὅμως ἵνα τὰς μεταχειρισθῶσιν ὡς ἀγγελιαφόρους τοῦ ἔρωτος. Πολλὰ αἱ περιστεραὶ ἀπελύοντο χιλίας λεύγας μακρὰν τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἵνα φέρωσι τὰ εὐαγγέλια εἰς γυναῖκα πεφιλημένην. Ἡ περιστερὰ ἐφθανε τάχιστα μετὰ ταινίας ἐχούσας τὰ χρώματα τῆς Ἐνετίας. Ἦτο τὸ σημεῖον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς χαρᾶς. Ἀλλὰ πολλάκις πάλιν ἡ περιστερὰ ἐπανήρχετο ἔχουσα τὴν μίαν τῶν πτερύγων τετραυματισμένην διότι ἔφερον εἰδησίην πένθιμον· τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν εἶχον ἀπολύσει ἐν μέσῳ τῆς ἀγωνίας ναυαγίου· εἶχε λάβει τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν καὶ ἐδίδεν αὐτὸν κατὰ τὴν ἐπάνοδόν της· καθότι ἅπασαι αἱ νεάνιδες αἱ περιμένουσαι τοιοῦτον ἀγγελιαφόρον, θυγατέρες πατρικίων, ἢ κῆραι τοῦ λαοῦ, ἐπορεύοντο καθ' ἑκάστην ὅπως ἐξετάσωσι τὰς περιστεράς τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ ἐρωτήσωσιν ἐκαστὴν αὐτῶν μὴ εἶχεν ἐπιστολὴν δι' αὐτάς.

Πολλὰ ὑπάρχουσι ἀνέκδοτα περὶ τῶν περιστερῶν τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἐκαστος διηγείται τὸ ἐδικὸν του· δὲν θέλω τὰ ἐπαναλάβει πάντα, ἀλλὰ θὰ διηγηθῶ γεγονὸς ὑπερ μὸι ἀπέσπασε δάκρυα.

Δυστυχῆς περιστερὰ τῆς Ἐνετίας! Ἐπῆλθεν ἡμέρα καθ' ἣν οἱ Ἐνετοὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτῶν βέβηλον χεῖρα, τοῦτο δὲ κατὰ τὸ 1849. Ἦτο ἔτι ἡ δημοκρατία τῆς Ἐνετίας, πρῶται ἀκτῖνες ἀνατέλλοντος ἡλίου, ἡλίου ὅστις δὲν ἔλαμψε μεθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς λαμπρότητος. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπέπεσαν κατὰ τῶν περιστερῶν καὶ κατεβρόχθισαν αὐτάς. Πόσας ὅμως ἡμέρας εἶχον στερηθῆ τροφῆς! Ἐν μέσῳ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῆς ἀμύνης, καθότι ὅλοι ὑπερήσπεζον τὴν μητέρα αὐτῶν, τὰ τέκνα τῆς Ἐνετίας, εἶχον λησμονήσει ὅτι ἡ τροφή ἔλειπε πανταχοῦ πρὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμερῶν. Ἦρχισαν λοιπὸν νὰ κληρονομήσωσι τὰς περιστεράς, καὶ ἂν πρέπη νὰ πιστεύσῃ τις εἰς τοὺς λόγους τῶν Ἐνετῶν, αἱ περιστεραὶ αἵτινες ἠδύναντο νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰς πλησίον νήσους, ἤρχοντο οὕτως εἰπεῖν ἐκουσίως νὰ θυσιασθῶσιν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Δημοκρατίας.

Πρέπει νὰ εἶπῃ τις προσέτι εἰς δόξαν τῶν Ἐνετῶν, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην σφαγὴν, ἀπεφάσισαν πάντες ν' ἀποθάνωσι μᾶλλον ἢ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν ἐξολοθρευσμὸν τῶν ἀθῶων τούτων ὅστις πάντως ἠδύνατο ν' ἀποβῆ ἀπαίσιος εἰς τὴν Ἐνετίαν.

Ἀπὸ τοῦ 1849, αἱ περιστεραὶ, αἵτινες οὐδὲν ἴσως εἶναι μνησικακοί, ἐξηκολούθησαν προσερχόμεναι καὶ λαμβάνουσαι τὴν τροφήν τῶν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν Ἐνετῶν. Πρέπει νὰ παρευρεθῆ τις εἰς τι τῶν συμποσίων τῶν ἵνα λάβῃ ἰδέαν τῆς ἀξιοκαμιάτου οἰκειότητος αὐτῶν. Οὐδὲν τὰς

πτοεῖ. Τὸ πολὺ πολὺ μόλις διὰ δύο πηδημάτων χαιρετίζουσι τὸν διαβάτην. Κάθηνται ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν γονδολιέρων· ἔρχονται πρὸς τοὺς ξένους καὶ τοῖς εὐχονται τὸ «καλῶς ἦλθες» εὐθὺς ὡς ταῖς ἀνοίξῃ τις τὴν παράθυρον. Ἐν ᾧ γράφω, ἰδοὺ δύο περιστεραὶ ζητοῦσαι τροφήν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. Πρὸ ὀλίγου ἡ πωλήτρια ἦτις εἶναι ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου ἐν τῇ πλατεῖα τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἦτο περιεστοιχισμένη πανταχόθεν κατὰ τὸ πρόγευμα αὐτῆς. Ἡ καλὴ γυνὴ λίαν ταχέως ἐτελείωσε τὸ ἀριστόν της, τῇ βοήθειᾳ τῶν πτερωτῶν αὐτῆς συνδαιτυμόνων.

Ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν διαφόρων μνημείων τῆς Ἐνετίας μυριάδες ἀγαλμάτων, πῆγασοί, χίμαιραι, λέοντες, φύλλα ἀκάνθου, ἅπασα ἢ ποικιλία τῆς γλυπτικῆς, ἅπαντα τὰ εἶδη τοῦ Μεσαιῶνος καὶ τῆς Ἀναγεννήσεως. Δὲν εἰξεύρω ἂν αἱ περιστεραὶ τῆς Ἐνετίας ἀγαπῶσι τὰς τέχνας, ἀλλὰ φωλεύουσι πάντοτε ἐφ' ὅλων τούτων τῶν ἀριστουργημάτων. Ἐν ὑπάρχωσι τόσαι περιστεραὶ ὅσα καὶ γλυπτικὰ ἔργα, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν θὰ ἀνέρχεται εἰς τρεῖς περίπου χιλιάδας.

Αἱ περιστεραὶ ἐφάνησάν ποτε ἐπαναστάτιδες. Πρωῖαν τινὰ καθ' ἣν ὥραν οἱ Ἐνετοὶ περιπατοῦσιν ὑπὸ τὰ μέγαρα τῶν Procuratori, ἑκατοντάδες περιστερῶν καθίπτανται ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου, φέρουσαι τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, ἢτοι ἔχουσαι ἅπασα περὶ τὸν λαϊκὸν ταινίαν μετὰ τὰ ἰταλικά χρώματα. Καὶ πάντες οἱ Ἐνετοὶ χειροκροτοῦσι μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Τίς εἶχεν ἀπολύσει οὕτως ἐπὶ τῆς πλατείας τοὺς φιλησύγους τούτους ἐπαναστάτας; Ἦτο θελκτικωτάτη ἡ εἰκὼν τῶν κυανῶν τούτων λευκοφαίων περιστερῶν μετὰ τοὺς βροδόχρους ὄνυχας, αἵτινες ἐπῆδων, ἀνίπταντο καὶ ἀνετίνασσον τὰ ζωρὰ αὐτῶν χρώματα. Πᾶς τις εὐκόλως ὑποθέτει πόσα καὶ πόσα ψυχία ζυμαρικῶν ἐξήρθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῶν!

Ἀπεπνίγησαν σχεδὸν ὑπὸ τῶν θωπειῶν καὶ τῶν ζυμαρικῶν. Αἱ περιστεραὶ τοῦ Ἁγίου Μάρκου οὐδέποτε εἶχον παρευρεθῆ εἰς τοιαύτην ἐορτήν.

Ἀλλὰ δὲν ἦσαν μόνον Ἰταλοὶ ἐν Ἐνετίᾳ· οἱ κακόγλωσσοι λέγουσιν ὅτι ὑπῆρχον καὶ Αὐστριακοί. Ἰδοὺ πάραυτα μεγάλη παραγῆ κατὰ τὸ στρατόπεδον, ὡς εἰ ὁ Κατιλίνος εὐρίσκετο εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Ρώμης. Αὐστριακοὶ τινες ἀξιωματικοί, προγευματίζοντες ἐν τῷ καφεναίῳ Φλοριάν τρέχουσι εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ παρίστανται εἰς τὸ θέαμα ὡς ἄνθρωποι ἀγγίνοι, χωρὶς νὰ αἰτιῶνται τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουὴλ ἢ τὸν Γαριβάλδην, σκεπτόμενοι ὅτι, ἀφοῦ ὁ Λύτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἐπέτρεπεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς ἀντιπολιτεύσεως νὰ εἰσχωρῶσιν εἰς τὴν Ἐνετίαν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀγανακτήσῃ διὰ τὴν πτερωτῆν ταύτην διαδήλωσιν.

Δυστυχῶς οἱ καταστρέφοντες τὰ ἔθνη, εἶναι συνήθως οἱ βασιλικοὶ οἱ ὄντες βασιλικώτεροι καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Προσῆλθον ὑπαξιώματικοὶ τινες οἵτινες ἀγανακτήσαντες ἐξέφερον τὴν λέξιν Ἐπαναστασίς! Προέγραψαν μετὰ τῶν γονδολιέρων καὶ τῶν ἀργῶν καὶ τὰς περισσεύρας αἵτινες εἶχον συνωμόσει. . . Ἀπηγόρευσαν τὴν ἐκ τοῦ στρατῶνος ἐξοδὸν τῶν στρατιωτῶν, τὰ πυροβόλα τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἐγεμίθησαν σφαιροῖδων καὶ οἱ πυροβοληταὶ περιέμενον μετὰ τὴν θραυαλίδα ἠναμμένην.

Οὐλαμὸς διῆλθε τὴν πλατεῖαν, καὶ μετὰ τρεῖς προσκλήσεις ἐπυροβόλησε, καὶ ὡς εἰς ὅλας τὰς στάσεις, προσεβλήθησαν οὐ μόνον αἱ στασιάσασαι περιστεραὶ, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκ περιεργίας παρευρισκόμεναι.

Φωνὴ ὀδυνηρὰ ἠκούσθη καθ' ἅπασαν τὴν Ἐνεταν. Νὰ φωνεῖται τις τὰς περισσεύρας τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς ἂν προσέβαλλεν αὐτὸν τὸν Ἁγιον. Καὶ οἱ Ἐνετοὶ οἵτινες εὐρίσκοντο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ τῆς πλατείας, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία, ἔδραμον πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ παρεκάλουν αὐτοὺς μετὰ δακρύων, νὰ παύσωσι τὸν φόνον ὀρκιζόμενοι ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἤθελον λύσει τὰς ἐπαναστατικὰς ταινίας. Καὶ τῷ ὄντι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπανεκάλουν τὰς πεφοβισμένας περιστεράς καὶ ἀπέσπων τὰς ταινίας.

Ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα, περιστεραὶ τινες μᾶλλον φιλοπάτριδες τῶν ἄλλων ἀπεσύρθησαν ὑπὸ τὴν σκηνὴν τῶν καὶ ἐτήρησαν ἀγρόχως τὰ τρία χρώματα. Τὰς ἔβλεπε τις ἐπὶ τινὰ ἔτι χρόνον ὅτε οἱ Αὐστριακοὶ δὲν διήρχοντο τὴν πλατεῖαν, ἰσταμένας ὑπεροπτικῶς ἀλλὰ καὶ πάντοτε ὀλίγων ἐξηγριωμένας. Ἐπὶ τέλος δὲν ἐφραίνοντο ὀλοτελῶς.

Ἐπανέρχουμαι τέλος πάντων εἰς τὴν ἱστορίαν ἣν σὰς ὑπεσχέθην.

Ἐγνώριζον τὴν μαρκησίαν Φελικίαν. . . τῆς τὸ μέγαρον κατοπτρίζεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς Μεγάλης διώρυγος. Εἶχον θαυμάσει τὴν μικρὰν πινακοθήκην, δώδεκα ἀριστουργήματα.

Ἐνῷ ἐθαύμαζον τὰς εἰκόνας, εἶχον πολὺ ἐξετάσει αὐτὴν τὴν ἰδίαν, ὡς θὰ εἶχον πράξει εὐρισκόμενος ἀπέναντι ὡραίας εἰκόνας τοῦ Giorgione. Καὶ ὅμως ἡ καλλονὴ αὐτῆς, λέγουσιν οἱ Ἐνετοὶ, ἀπόλεσε πολὺ τῆς λαμπρότητος της ἀφότου Ὄρνει τὴν Ἐνετίαν. Καὶ ἀπόλεσε μὲν τὸν σύζυγόν της, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἐνετίαν ὅμως πενθεῖ.

Ἐξήλθουσαν εἰς τὸν ἐξώστην, ἐκείνη μὲν χάριν τοῦ ἡλίου, ἐγὼ δὲ χάριν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Περιστεραὶ τινες, γνώριμοι ἦλθον πρὸς αὐτήν. Ἐθώπευσεν αὐτάς μετὰ τσακῆς στοργῆς, ὡστε συνεκινήθη.

— Ἀληθὲς πάθος, τῆ εἶπον.

— Ναί, μοὶ ἀπεκρίθη, αἱ περιστεραὶ αὐταὶ

εἶναι ἡ ὄρατὴ ψυχὴ τῆς Ἐνετίας. Βλέπετε αὐτήν, προσέθηκε λαμβάνουσα ὡραίαν περισσεύραν, εἶναι καὶ αὕτη μία ἐξ ἐκείνων αἵτινες ἀνύψωσαν τὰ ἰταλικά χρώματα.

— Ἄ! ναί, τῆ εἶπον, ἔμαθον ὅτι ὑπήγαγε εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τὴν ἡμέραν τοῦ φόνου τῶν ἀθῶων, καὶ ὅτι ἐσοκινήσατε τὰς λευκὰς ὤμων χεῖρας περιποιουμένη τούς τραυματίας.

— Ἀφοῦ σὰς εἶπον τοῦτο, ἀπεκρίθη, θὰ σὰς ἐμπιστευθῶ τι ἂν μοὶ ὑπόσχεσθε ἐγεμυθίαν.

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι ὡς εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Δέκα, κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν καὶ οἱ τοῖχοι ὠμίλουν.

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν πινακοθήκην καὶ μετὰ παρακάλεσε νὰ τὴν ἀκολουθήσω.

— Σὰς εἶχον ἀποποιήθῃ, μοὶ εἶπε, νὰ σὰς δεῖξω τὴν εἰκόνα μου, διότι δὲν ἀφίνω κἀνένα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μικρὰν ταύτην πινακοθήκην, ὅπου ὁ σύζυγός μου εἶχε τὴν βιβλιοθήκην του.

Ἐπανοίξασα δὲ τὴν θύραν μοὶ εἶπε νὰ διέλθω πρῶτος.

Μόλις διῆλθον τὸν οὐδὸν τῆς θύρας καὶ ἐξεπλάγην ἀκούσας πτερυγισμοὺς περισσεύρας.

— Μὴ φοβεῖσθε, μοὶ εἶπε. Σὰς νομίζει Αὐστοριακόν· ἀλλὰ θὰ τὴν καθησυχάσω.

Ἦτο μία τῶν περιφρῶμων περισσεύρων τῆς σάσεως. Ἐφερον ἔτι περὶ τὸν λαϊκὸν τὴν στασιαστικὴν ταινίαν. Ἡ μαρκησία ἐκάλεσεν αὐτήν, τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς της, τὴν ἐφίλησε καὶ τὴν ἀφῆκε νὰ κεντήσῃ αὐτήν διὰ τοῦ βράμφους.

— Ἀλλὰ τὸ πτηνὸν τοῦτο εἶναι τὸ στρουθίον τῆς Λεσβίας, τῆ εἶπον.

— Ναί, καὶ ἂν δὲν ἐξηφρανίσθη καὶ τοῦτο ὡς ἄλλα πολλὰ τοῦ εἶδους του, εἰς ἐμὲ ὀφείλεται τοῦτο, διότι ἐγὼ τὸ ἔσωσα. Τὸ καυμένο τὸ μικρόν! ἦτο πληγωμένον, ἐτίνασσε τὰς πτέρυγας του. Τὸ ἔκρυψα καὶ τὸ ἔφερον ἐδῶ μετ' ἀληθοῦς λύπης. Ἰδέτε ἂν περιποιούμαι καλῶς τοὺς ἀσθενεῖς· ἰδοὺ αὐτὸ πληρὲς ζωῆς καὶ καλλίτερον ἢ ἄλλοτε ποτε. Ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ τῷ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν του, καθότι θὰ τὸ φωνεύσωσι.

— Δὲν δύνασθε νὰ κρατήσητε τὴν ταινίαν καὶ νὰ ἀπολύσητε τὴν περισσεύραν; Ἄς εἰπωμεν τὴν ἀλήθειαν· ἤθελε βεβαίως προτιμήσει τὴν ἐλευθερίαν της ἐπὶ τῶν διωρῶν ἢ τὴν χρυσῆν φυλακὴν της.

— Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ν' ἀποφασίσω νὰ λύσω τὴν ταινίαν ταύτην. Ἡ περιστερὰ μου, ἐπιστρέφουσα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἀνευ τῆς ταινίας της, δὲν θὰ ἦτο κάπως ὡς ὁ Μαννὶος ἀνευ τῆς σημαίας του, ἐπιστρέφων εἰς τὴν δούλην Ἐνετίαν;

Οὕτως ὠμίλησεν ἡ μαρκησία.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ ταῦτα διεδόθη φήμη— καὶ πιστεύσατε, παρακαλῶ, ὅτι δὲν ἤμην ἐγὼ

καθόλου ένοχος τούτου—ότι ή μαρκησία έκρυπτεν άντάρτην εις τό μέγαρον αύτης. Είπον μάλιστα ότι ήτο αύτός ό Ματσίνης. . . Η άστυνομία, έν άπουσία του διοικητου, διέταξε να περικυκλώσων τό μέγαρον—κατά γην τε και θάλασσαν—ώπως μη τοίς διαφύγη ό συνωμότης.

Είχον λησμονήσει τά παράθυρα!

Ότε ή μαρκησία είδεν ότι τό πράγμα απέβηκε σπουδαίον, προσεπάθητε να προσποιηθή άνησυχίαν και φόβον. Προελθούσα εις προύπαντησιν των έξεταστών, παρεκάλεσεν αυτούς να μη έπιμένωσιν εις την τρομεράν ταύτην κατ' οίκον έρευναν, ήτις είναι τό αίτιος των επαναστάσεων. Άλλ' όσον περισσότερον έκείνη έφαινετο τρέμουσα και τεταραγμένη, τόσο οι κύριοι ούτοι της άστυνομίας έθεώρουν βεβαίαν και λαμπράν την λείαν.

Διέρχονται τον ούδόν, έρευνώσιν όλην την οίκίαν. Η μαρκησία είχε καταφύγει έντός της μικρής πινακοθήκης και εύρισκετο ένώπιον του άνοικτου παραθύρου. Εισράτει έντός των χειρών της τον αγαπητόν δεσμώτην—τί λέγω; τον πεφιλημένον σύντροφον, έν εκάλυπτε διά δακρύων και άσπασμών.

Ότε οι έξετασταί είσήλθον, έστράφη υπερφηάνως προς αυτούς, τοίς έδειξε την περιστέρα και ειπεν:

—Ίδού ό επαναστάτης, ίδού ό συνωμότης, ίδού ό Ένετ!

Οι έξεταστοί έδραμον προς αύτην ως μινόμενοι, διότι ούδέν άλλο εύρισκον ειμή μίαν περισσότεράν, αλλά σταθεράν άπόφασιν έχοντες να λάθωσιν παρ' αύτης την εκδίκησίν των.

Άλλά κακώς όμως είχον υπολογίσει τά πράγματα.

Ότε ήθέλησαν να την συλλάθωσιν, ή μαρκησία άνύψωσε τάς χειράς και τη απέδωκε την έλευθερίαν.

—Χαίρε, φιλάτη!

Η περιστέρα, ήτις δέν θά έφρουγεν ίσως άν τό μέγαρον δέν ήτο πολιωρηκμένον, απέπητη παρευθύς.

—Πύρ, έκραξε φωνή ώργισμένη.

Πόσαι βολαί άντήχησαν; Ούδεις τάς έμέτρησεν. Επυροβόλησαν άνωθεν, κάτωθεν, επυροβόλησαν πανταχούθεν.

Η μαρκησία έκλεισε τοίς οφθαλμούς. . .

Ευτυχώς έκείνη επεκάθησεν ως διά να τη πέμψη τό υστατον χείρε, επί του άκτινοβολούντος θόλου της Santa Maria della Salute. Στιγμάς τινας μετέπειτα απέπητη προς την Άδριατικήν.

—Τρέξατε εις τον τηλεγράφων, είπεν ό μάλλον φανατικός μεταξυ των στρατιωτών' πρέπει να δώσωμεν εύθύς τά διακριτικά σημεία εις τά σύνορα.

Η μαρκησία δακρυρόσια και πλήρης χαράς

έκρότησε τάς χειράς και έκαμα βαθείαν και χαριστάτην υπόκλισιν εις τοίς έξεταστάς.

Ότε τό γεγονός τουτο έγινε γνωστόν εις την Βιένναν—διά του τηλεγράφου των περιστέρων—ό αυτοκράτωρ της Αυστρίας έδωκε διαταγήν να σέβωνται και να τρέφωσι τάς περιστέρας του Άγίου Μάρκου, άδιακρίτως των πολιτικων αυτών φρονημάτων.

[Arsène Houssaye]

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΓΑΠΕΣ.

ΚΟΡΑΝΙΟΝ

Η γέννησις του Μωάμεθ είναι σπουδαιότατον γεγονός έν τη ιστορία' διότι ό Μωάμεθ παρέστησι πρόσωπον άποστόλου του Θεου και διά των δοξασιών αυτου κατέκτησεν όλόκληρον σχεδόν τον παλαιόν κόσμον. Δέν είναι όμως άκριβώς ώρισμένος, κατά τοίς ιστορικούς, ό χρόνος της γεννήσεως αυτου' διότι υπολογίζουσιν ότι απέβίωσεν εις ηλικίαν έτών 63, κατά τό 632 έτος μ. Χ. και αναριθμώσιν την γέννησιν αυτου κατά τό 569-570 μ. Χ. έτος.

Ανήκων ό Μωάμεθ εις τινα φυλήν πολεμικήν, παρ' τη όποία ή γραφή ήτο άγνωστος, έλαβε μεν τάσιν φιλοπόλεμον, διό και δεκαεταρτής μετέσχε μάχης τινός' δέν έρίνωσκεν όμως να γραφή και μόνον κατά την περίοδον της προφητικής αυτου, ούτως είπειν, άποστολής, ίσως έδιδάχθη παρ' τινος Έλληνος ή Ιουδαίου την γραφήν. Τούτου ένεκα τό Κοράνιον, καίτοι έν τισι τεμαχίοις αυτου εύρηται ύψος λόγου και εμπνευσίς, δέν έχει έσωτερικήν εις τά μέρη αυτου συναφειαν, και πλείστας περιέχει αντιφάσεις και επαναλήψεις κατά κόρον, χωρίων τινων της Παλαιάς Γραφής ήρωωτηριασμένων και παρεμφορημένων. Πλείστακις δ' έν αυτω αί αυται ιδέαι και δοξασαι, θρησκευτικαί τε και πολιτικαί, επαναλαμβάνονται, ώστε, ως ό Ρενάν φρονεί, τό Κοράνιον δύναται να θεωρηθή συλλογή ημερησίων διατάξεων, εκδοθεισών κατά διαφόρους περιστάσεις, του Μωάμεθ, και φερουσών την ημερομηνίαν και τον τόπον ένθα αυται έξεδόθησαν.

Και κατ' αρχάς μεν τό Κοράνιον διατηρείτο μόνον έν τη μνήμη των μαθητών του Μωάμεθ, διό και μετά πολλου ζήλου ούτοι άπειστήθιζον πολλά μέρη αυτου. Βρυδύτερον δέ, ζώντος έτι αυτου του Μωάμεθ, έγράφησαν πολλά μέρη αυτου επί δερμάτων, ώμοπλατων ζώων και πλακάν, άτινα διετίθοντο μετά πολλής εύλαθείας, οι Κάτοχοι του Κορανίου καλούμενοι. Επειγουσα δέ ανάγκη της ένώσεως των μερών του Κορανίου, κυρίως ανεφάνη επί του Χαλιφου Άβουβέκο, μετά την μάχην της Ύεμάμας, καθ' ην μέγας αριθμός των κατοχών του Κορανίου άπωλέσθη. Ο Χαλίφης ούτος, θέλων να διασώση τό θεόπεμπτον βιβλίον, έπρονόησε περι της συνενώσεως των διαφόρων τεμαχίων αυτου εις έν

τεύχος' τότε κατά πρώτον έτακτοποιήθησαν τά κεφάλαια του Κορανίου. Ούτω δέ τό Κοράνιον διαρρυθμισθέν, έδόθη τη Χαφιζα. Ητις ήν θυγάτηρ του Όμαρ και μία των χερών του Μωάμεθ. Επειδή δέ και πάλιν τό κείμενον του Κορανίου υπέστη γλωσσικας αλλοιώσεις κατά την έχουσαν αυτο φυλήν, ήναγκάσθη ό Όσμάν κατά τό 650 μ.Χ. να συστήση έπιτροπήν, ήτις συνέλεξε πάντα τά κείμενα, διερρύθμισε τό Κοράνιον και κατέκαυσε τά λοιπά.

Τό Κοράνιον είναι γεγραμμένον κατά τάς τότε Ιουδαϊκας και Χριστιανικας παραδόσεις και την Παλαιάν Γραφήν, μη περιέχον ούδέν τεμαχίον πιστόν και άκέραιον Ιουδαϊκού ή Χριστιανικού κειμένου. Και κατά πρώτον μεν αποδέχεται τό ένιαίον του Θεου, άποκρουόμενου του δόγματος της Άγίας Τριάδος. Παρίστησι δέ τον Θεόν ποιητήν του κόσμου, Δεσπότην έν τη ημέρα της κρίσεως, φώς του ουρανού και της γης, αλήθειαν, πλάστην του ανθρώπου δόντα αυτω μέρος του πνεύματος αυτου. Ενώ δέ πραγματι διά των θείων τούτων ιδιοτήτων άνυψεί την διάνοιαν προς τι θεόν, αίφνης καταθιβάσει αυτην και άπεικονίζει τον Θεόν ως αίτιον και πηγήν παντός κακού, κηρύττον ότι άνευ της θελήσεως του Θεου ούδέν κακόν προσβάλλει τον άνθρωπον, και ότι ό φόνος εκ Θεου προέρχεται.

Έτερα ούσιώδη δόγματα του Κορανίου εισίν: Τό πεπρωμένον εκάστου ανθρώπου ή έθνους, διό ού μόνον τό πέμμα της ζωής εκάστου ανθρώπου όρίζει τό βιβλίον (τό αιώνιον βιβλίον τό περιέχον τάς αποφάσεις του Θεου), αλλά και παν έθνος ότι έχει τό τέλος αυτου. Η άνάστασις των νεκρών, ή μέλλουσα ανταπόδοσις, ήτοι ό παράδεισος και ή κόλασις. Και ή μεν κόλασις άπεικονίζεται φοβερά, ό δέ παράδεισος πλήρης ήδονών κήποι κατάφυτοι διατρεχόμενοι εκ διαυγών ρυακίων, ένθα υπό την τερπνήν σκιάν των δένδρων, αναμένουσι τοίς πιστούς ότε μεν νεανιδες άθωαι μελανόφθαλμοι, σεμνόν έχουσαι τό βλέμμα, την δέ χροιάν όμοίαν προς ώά στρουθοκαμήλου, τό δέ στήθος προέχον, ότε δέ νεοί ως μαργαρίται συνομιλούσι μετ' αυτών περι των έπιγειών.

Ενώ δέ τό Κοράνιον πολλαχού μνημονεύει του Ίησου ως προφήτου, κηρύττει πόλεμον άδιάλλακτον κατά του Χριστιανισμού μέχρι συντελείας των αιώνων και άποκρούει την άνεξίτηρσκειαν, διδάσκει τον φόνον των άπίστων, όπουδήποτε και αν συναντήσωσιν αυτούς οι πιστοί. Αφ' έτέρου παραγγέλλει τω δικαστη τω άμερόληπτον, την προς τον έχθρόν ευεργεσίαν, παρέρχον λαμπρόν υπόδειγμα ευσεβείας και αποδεχόμενον τάς καλές πράξεις ως ανώτερα κοσμήματα του τε πλούτου και των τέκνων, και την δικαιοσύνην ως χαριστήρα ευσεβούς ανθρώπου.

Κατά τό Κοράνιον έπιτρέπεται ή ποινή του θανάτου.¹

Ός συγγραφή θεωρούμενον τό Κοράνιον,² και υπό την φιλολογικήν άπλώς έσπασιν, έχει, καθό γεγραμμένον εις την καθαρωτέραν Άραβικήν γλώσσαν, ως πρό τό ύφος μεν, κομψότητα, καλλιπειαν, μεγαλοπρέπειαν σχημάτων, αρμονίαν, διότι εινε σχεδόν έρρυθμον, όθεν και αναγινώσεται έμμέτρως και μετά τινος μέλους' ως προς τάς ιδέας όμως, φαίνεται αλλόκοτός τις και σκοτεινή σύρραφή κοινών τόπων και τετριμμένων παραγγελημάτων, και που και αντιφάσεων και άταπειών. Ός συναρμολογηθέν δέ μετά θάνατον του συγγραφέως, ούδεμίαν έχει μετά των διαφόρων αυτου μερών αλληλουχίαν, ούτε μεθοδον.

Και επειδή εινε γεγραμμένον εις ύφος εμπνευσμένον, σκοτεινόν, άκατανόητον, έχει άσθησαν προς έρμηνείαν αυτου ύπομνήματα και σχολια δεινά και σοφά, ίνα μη είπωμεν σοφιστικά, και οι σχολιασται αυτου αριθμούνται καθ' εκατοντάδας, ών εκατόν τεσσαράκοντα τρεις μετήχσεν ό Άββάς Τοδερίνις έν μόνη τη βιβλιοθήκη της Άγίας Σοφίας, και ειχ' δίκαιον ό Herbelot να λέγη ότι αί έπιγραφαι των ύπομνημάτων και τά όνόματα μόνον των του Κορανίου σχολιαστών ήθελον άποτελέση όγκωδη τόμον. Ό δέ Χατζή-Κάλφας διηγείται, ότι ή έρμηνεία του Κορανίου ή γενομένη κατά διαταγήν του Χαλέφ, ήγεμόνος του Σιστάν, άποθανόντος τω 335 έτει του Χιτζρέ,³ άποτελεί εκατόν τόμους. Τών νο-

1. Έσταχυολογήθη εκ της άρτίως εκδοθείσης μεταφράσεως του Κορανίου, υπό Γεράσιμου Ι. Πεντάκη.

2. Τό Κοράνιον αποτελεί την βίβλην, ού μόνον της θρησκείας, αλλά και της νομοθεσίας ή του κανονικού δικαίου των Μωαμεθανών. Εκάστου των κεφαλαίων αυτου, πλην του 9' μόνου, προηγείται ή έπίκλησις: Μπίσμι-Άλλάχ-ιρ-Ραχμάν-ιρ-Ραχίμ (Εις τό όνομα του Θεου του οικτίρμονος και ελεήμονος). Ίνα δέ μη δυνηθή τις να τό νοθεύη, έμέτρησαν ού μόνον όλους αυτου τοίς στίχους, αλλά και όλα του τά γράμματα, συμποσούμενα εις 323,015. Τσαούτη δέ είναι ή προς τό βιβλίον τουτο εύλάβεια των πιστών, ώστε ού μόνον φρονούσιν αυτο ταμίον πάσης γνώσεως, θείας τε και ανθρώπινης, και την φράσιν άμίμητον, αλλά και Α ό γ ο ν Θε ο υ συνοπύστατον αυτω, δηλαδή άκτιστον, συνάναρχον και αιώνιον όθεν και ούδέποτε αναγινώσκουσιν αυτω έν τω λουτρο. Η δέ μεγαλητέρα παρ' τω προφήτη χάρις και ή διδούσα πλείστων εις τον Μουσουλμάνον αξίαν, μετά τό εις Μέκκαν ταξείδιον, εινε τό να μάθη εκ στήθους τό Κοράνιον ή να τό αντιγράψη διά καλλιγραφίας, και τότε λαμβάνει τον τίτλον Χαφίζ, όπερ σημαίνει Φυλάξ, Ταμίος, conservator, και δίδεται εις τοίς μνημονεύοντας από στήθους τό ένρον βιβλίον.

3. Η εποχή, αφ' ης οι Μωαμεθανοί έρχονται της χρονολογίας αυτων, εινε τό Χιτζρέ, ήτοι ή ημέρα της άναχωρήσεως του Μωάμεθ από της Μέκκας εις την Μεδίην (16 Ιουλίου 622 μ. Χ.). Από του Χιτζρέ οι Ευρωπαίοι έπλάσαν την Έγίραν. Η λέξις αυτη εις τό Άραβικόν δέν σημαίνει φωνήν, αλλά άπλώς άναχώρησιν (Έξοδον) ή μετοικησίαν.

μικῶν ὁμῶς ἐξηγήσειον καὶ ὑπομνημάτων τούτων κύρος ἔχουσι μόνον αἱ τῶν τεσσάρων πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστοῦ· πᾶσα ἐπομένως νεώτερα ἐρμηνεία ἢ μεταρρυθμίσις θεωρεῖται παρά τοῖς ἀκριβολόγοις αὐτῶν ὡς καινοτομία. «Ἡ τῶν ὑπομνηματισμῶν θύρα ἐκλείσθη» λέγουσιν. Ἡ ἐκ τοῦ ἀμεταβλήτου δὲ τῆς νομοθεσίας αὐτῶν στασιμότης αὕτη ἀπελπίζει τοὺς ἐπιθυμούντας τὴν πρόοδον τῆς Τουρκίας· καθόσον, συνδεδεμένη μετὰ τῆς θρησκείας, δὲν ἐπιτρέπει οὐδεμίαν τροποποίησιν, ἐνῶ οἱ νόμοι τῶν ἄλλων ἐθνῶν, τελειοποιούμενοι καθ' ἡμέραν καὶ μεταρρυθμιζόμενοι πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, εἶνε μεταβλητοὶ μὲν καθὼς αἱ σχέσεις, ὅσας γεννᾷ ὁ χρόνος, ἀτελεῖς δὲ πάντοτε καθὼς αἱ κρίσεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντοτε προοδευτικοὶ καθὼς αἱ γνώσεις των. Σ. Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

Γνώμη καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΔΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάρρασις Γ. Ζωχιού.]

157.

Τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς ἡ δόξα σταθμίζεται κατὰ λόγον τῶν ἐνεργειῶν, τῶν γενομένων πρὸς κτήσιν αὐτῆς.

158.

Κίβδηλον εἶναι ἡ κολακεία νόμισμα, κυκλοφορῶν, τῆς ματαιότητος ἡμῶν ἕνεκα.

159.

Δὲν ἐξαρκεῖ ἡ μεγάλων προτερημάτων κτήσις, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται ἡ γνώσις τῆς προπούσης αὐτῶν χρήσεως.

160.

Ὅσον λαμπρὰ καὶ ἀν ὑποτεθῆ πράξις τις, δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῆ ὡς μεγάλη, ὅταν δὲν ᾔναι τὸ ἀποτέλεσμα προθέσεώς τινος μεγάλης.

161.

Μεταξὺ τῶν κατορθωμάτων καὶ τῶν προθέσεων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀναλογία τις, ἐὰν θέλωμεν νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ ἐπιχειρήματος πᾶν δυνατὸν ἀποτέλεσμα.

162.

Ὁ γινώσκων τὴν τέχνην τῆς καλῆς τῶν μετρίων προτερημάτων χρήσεως ἐξαρκάζει τὴν ὑπόληψιν τοῦ κοινοῦ, καὶ πολλάκις φημίζεται ὑπὲρ τὸν ἔχοντα προτερήματα μεγάλα.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῷ Πταισματοδικεῖῳ :

Πρόεδρος πρὸς τὸν κατηγορούμενον.—Δὲν πρέπει οὐδὲν τὰ τέκνα σου καὶ δὲν τὰ περιορίζεις.

Κατηγορούμενος.—Ἄμ' καὶ νὰ θέλω, κύριε πρόεδρε, ἔμπορῶ νὰ τὸ κάμω; Καὶ μηγάρις εἶνε ἓνα καὶ δύο, εἶνε μὲ συμπάθειο κάπου δεκαχτῶ. (Γελά τὸ ἀκρατῆριον.)

Κατηγορούμενος στρεφόμενος πρὸς τοὺς γε-

λῶντας.—Καὶ τί γελάτε τάχατες; ἂν ἔμπορεῖτε φτειάζετε καὶ εἰς τὸσα!

Ἐν τῷ στρατῶνι :

Συνταγματάρχης (ἐπιθεωρῶν τὸ σύνταγμα.) Εἶσαι εὐχαριστιμένος, λέγει πρὸς τινὰ στρατιώτην, ἐκ τῆς τροφῆς τὴν ὁποῖαν σὰς δίδουν; Στρατιώτης. Μάλιστα, συνταγματάρχα.

— Πῶς γίνεται ἡ διανομὴ τοῦ κρέατος; Μήπως εἰς τινὰς δίδουν μεγαλητέρας καὶ εἰς ἄλλους μικροτέρας μερίδας;

— Ὅχι συνταγματάρχα, ὅλαι αἱ μερίδες εἶνε μικραὶ!...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὅποιοι ἀλείφει τοὺς τροχούς τῆς ἀμάξης βοηθεῖ τὰ ἄλογά του.

Λόγος καὶ λιθάρι φεύγουν καὶ δὲν πιάνονται ὅποιοι λαλεῖ χωρὶς νὰ σκέπτεται, τουφεκίζει χωρὶς νὰ σημαδεύῃ.

Κοιμήσου χωρὶς δεῖπνον καὶ ἐξυπνάς χωρὶς χρέη. (Ἰσπανικαὶ παροιμίαι.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου ὑπῆρχον ἐν Γερμανίᾳ 3,000 ἐταιρῖαι γυμναστικῆς (σωμαστικής, ξιφομαχίας καὶ σιοποβολῆς), ἀριθμοῦσαι ὑπὲρ τὰς 300,000 μελῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὑπῆρχον ἐν Γαλλίᾳ 20 μόνον τοιαῦται ἐταιρῖαι, ὧν τὰ μέλη ἀνῆρχοντο εἰς 2,000.

Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας τὰ βιβλία ἦσαν τοσοῦτον σπάνια, ὥστε πρεσβευταὶ ἐστάλησαν ἀπὸ Γαλλίας εἰς Ῥώμην ὅπως ζητήσωσιν ἐν ἀντίγραφον τῶν συγγραμμάτων τοῦ Κικέρωνος, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχεν ἐν Γαλλίᾳ τέλειον ἀντίγραφον!

Ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀριθμὸς τῶν πενήτων τῶν ἀποζώντων ἐκ συνδρομῶν ἀνῆρχετο ἐνέτει 1877 εἰς 735,526, ἧτοι εἰς 32 ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ. Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἐφημερὶς τις τῆς Ἀλγερίας συνιστᾷ ὡς μέσον ἀλάνθαστον τῆς ἐξαφανίσεως τῶν κωνώπων, μυιῶν καὶ ἄλλων ἐντόμων, ἐνοχλητικῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἐν ὧρα θέρους, τὸ ἐξῆς ἀπλούστατον μέσον: Κρέμασον ἀνοθεν λύχνου καὶ ἐντὸς μετᾶλλον κομμάτιον κάμφορας, ἔχον μέγεθος ἴσον πρὸς τὸ τρίτον ὠσὺ ὄρνιθος, εἰς τρόπον ὥστε, χωρὶς ν' ἀναφλεγθῆ ἡ κάμφορα, νὰ ἐξατμίζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ὁ ἀτμός αὐτῆς ναρκώνει ἐντὸς τοῦ θαλάμου πᾶν ἔντομον.